

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Deerlijksesteenweg 35-39 (Harelbeke, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2018A170

Januari 2017

ARCHEOLOGIENOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Janiek De Gryse, Clara Thys, Wouter Van Goidsenhoven, Joren De Tollenaere, Aaron Willaert
Wetenschappelijke begeleiding: Dieter Demey

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /

De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:

Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2017

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek	6
1.1 Beschrijvend gedeelte	6
1.1.1 Administratieve gegevens	6
1.2 Onderzoeksoopdracht	8
1.2.1 Onderzoekskader	8
1.2.2 Juridische context	8
1.2.3 Randvoorwaarden	8
1.2.4 Archeologische voorkennis van het terrein	8
1.2.5 Geplande ingrepen en hun impact op het bodemarchief	9
1.2.6 Onderzoeksmethode- en strategie	13
1.2.6.1 Methode	13
1.2.6.2 Fysisch geografische situatie	13
1.2.6.3 Bekende archeologische vindplaatsen	13
1.2.6.4 Archeologische indicatoren en cultuurhistorisch kader	13
1.2.6.5 Verstoringshistoriek	14
1.2.6.6 Algemene wetenschappelijke advisering en advies van specialisten Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
1.3 Assessmentrapport	15
1.3.1 Ruimtelijke situering	15
1.3.2 Beschrijving aardwetenschappelijke gegevens	16
1.3.2.1 Traditionele landschappenkaart (geomorfologie)	17
1.3.2.2 Geologie	18
1.3.2.2.1 Tertiair	18
1.3.2.2.2 Quartair	19
1.3.2.3 Bodem	20
1.3.2.3.1 Bodemtypes	20
1.3.2.3.2 Bodemerosie	21
1.3.2.4 Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHMV) en hoogteverloop	22
1.3.2.5 Hydrografie	25
1.3.3 Gekende archeologische waarden	26
1.3.3.1 Historisch en cartografisch onderzoek	26
1.3.3.1.1 Historische achtergrond	26
1.3.3.1.2 Historische kaarten	27
1.3.3.1.3 Huidige gebruik en verstoringen	31

1.3.3.1.4	Sonderingen.....	34
1.3.3.1.5	Plaatsbezoek en controleboringen	34
1.3.3.2	<i>Beschrijving van de gekende archeologische waarden</i>	37
1.3.3.3	<i>Projectgebied gesitueerd ten aanzien van zijn landschappelijk en culturele kader Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.</i>	
1.4	Synthese	44
1.4.1.1	<i>Interpretatie van aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.</i>	
Deel 2:	Bibliografie.....	45
Deel 3:	Bijlagen.....	46

FIGURENLIJST (2018A170)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).....	7
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).....	7
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt)	9
Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de meest recente orthofoto met aanduiding van de verontreiniging (Bron: Geopunt).....	10
Figuur 5: Overzicht oppervlaktes buitenaanleg (bron: opdrachtgever).	11
Figuur 6: Geplande ontwikkeling (bron: opdrachtgever).....	12
Figuur 7: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).	15
Figuur 8: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).	17
Figuur 9: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).	18
Figuur 10: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).....	19
Figuur 11: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).	20
Figuur 12: Projectgebied weergegeven op de potentiële bodemerosiekaart per perceel, 2017 (Bron: Geopunt).	21
Figuur 13: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	22
Figuur 14: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen, detail (Bron: Geopunt).	23
Figuur 15: Hoogteverloop van het projectgebied (van west naar oost) volgens de profiellijn weergegeven op het DHMV (Bron: Geopunt).	24
Figuur 16: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).	25
Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).	28
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).	29
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).	29
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Topografische kaart van het Ministerie van Openbare Werken en Wederopbouw, 1950-1970 (Bron: Geopunt).	30
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).	31
Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).	32
Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).	32
Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).	33

Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).	33
Figuur 26: Uitgevoerde controleboringen weergegeven op de GRB basiskaart (bron: Geopunt).	35
Figuur 27: Boorstaten van boring CB2, CB6 en CB9.	35
Figuur 28: Omgevingsfoto's van het projectgebied.	36
Figuur 29: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI (Bron: Geopunt).	37

TABELLENLIJST (2018A170)

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	6
Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.....	16
Tabel 3: Overzicht van de historische situatie van de historische kaarten.	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Tabel 4: Overzicht van de aanwezige CAI.	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

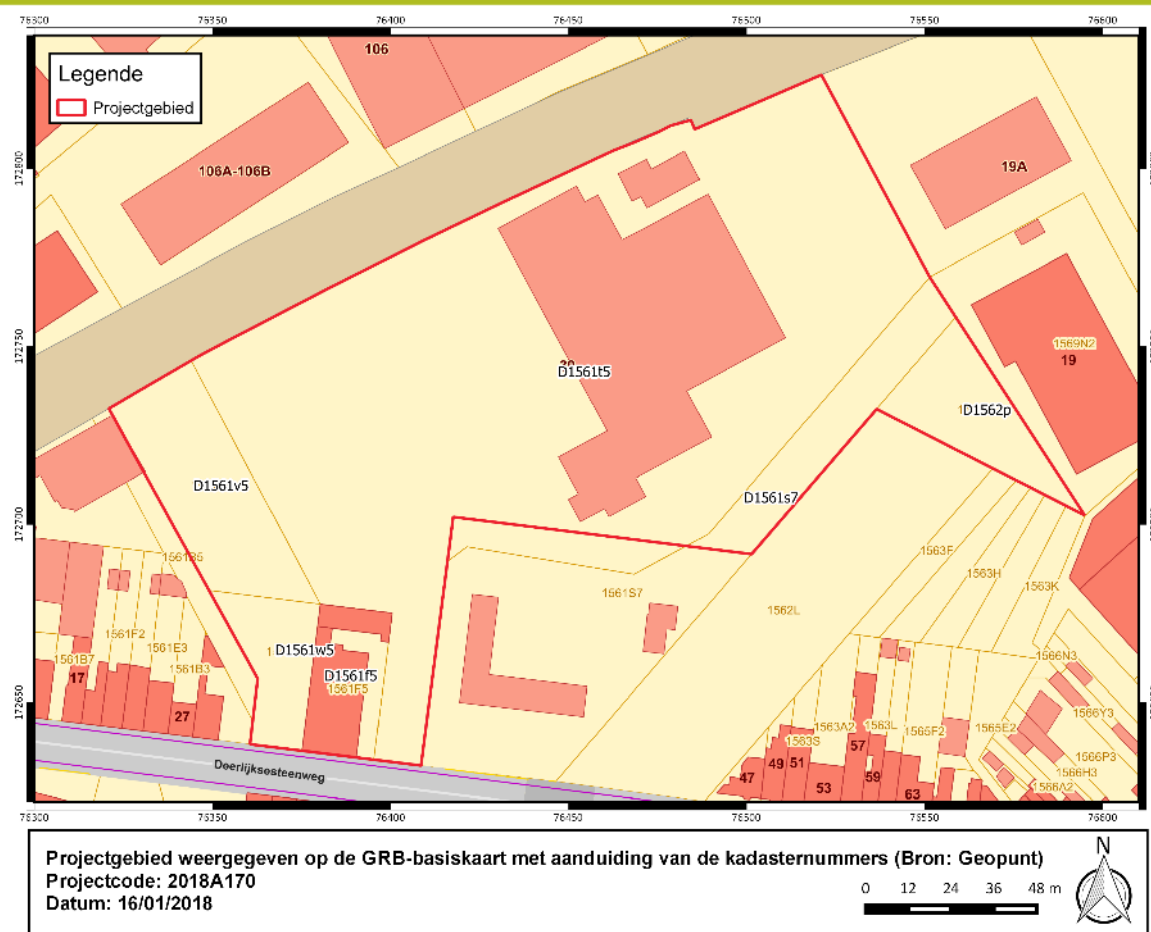
Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

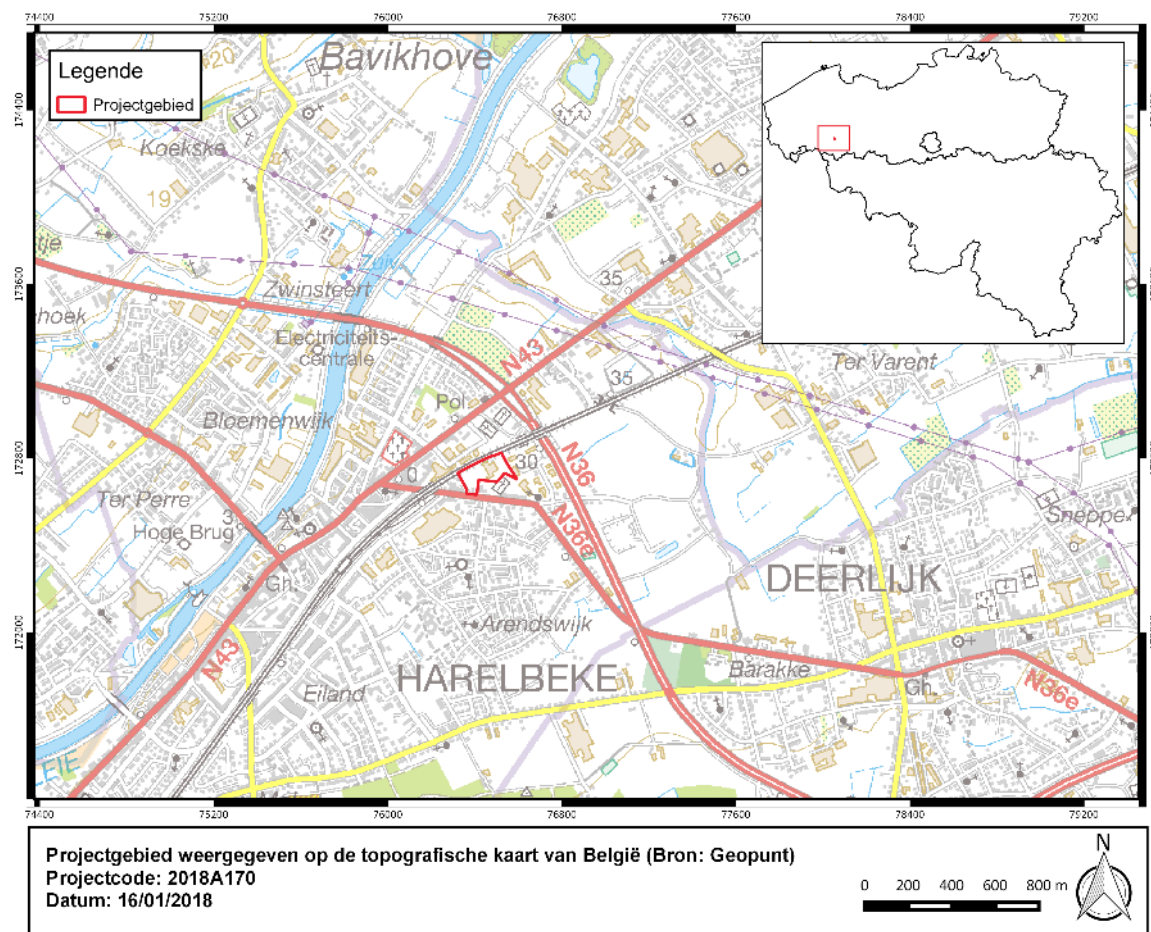
1.1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Harelbeke
	Deelgemeente	/
	Postcode	8530
	Adres	Deerlijksesteenweg 35-39 8530 Harelbeke
	Toponiem	Deerlijksesteenweg 35-39
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 76189 Y _{min} = 172495 X _{max} = 76792 Y _{max} = 172914
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Harelbeke, Afdeling 3, Sectie D, nr's 1561f5, 1561w5, 1561v5, 1561t5, 1561s7, 1562p Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Janiek De Gryse (erkend archeoloog) Dieter Demey (projectleider archeologie) Wouter Van Goidsenhoven (archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Joren De Tollenaere (aardkundige) Aaron Willaert (historicus)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrale nummers (Bron: Geopunt).

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt)

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Onderzoekskader

Aanleiding van onderhavig bureauonderzoek vormt de geplande realisatie van een nieuw bedrijventerrein. Het projectgebied wordt in deze studie Deerlijksesteenweg 35-39 Harelbeke genoemd. Met onderhavig bureauonderzoek wordt de eerste stap gezet van archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een bekrachtigde archeologienota en aldus de behartiging van de archeologische belangen binnen de planrealisatie conform het actueel Vlaams erfgoedbeleid.

Het archeologisch vooronderzoek betracht vooreerst archeologische artefacten en sites op te sporen binnen de grenzen van Harelbeke Deerlijksesteenweg 35-39. Finaal formuleert het archeologisch vooronderzoek een beargumenteerde inschatting van het potentieel voor kennisvermeerdering van eventueel aanwezige archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied en hoe hiermee om te gaan in het kader van de planuitvoering.

Een dergelijke inschatting kan gebeuren na het beantwoorden van de volgende onderzoeksvragen:

- Wat is op basis van de bestaande bronnen, het archeologisch potentieel van het projectgebied?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van één of meerdere archeologische sites?
- Indien niet, kan de afwezigheid van indicaties op basis van de resultaten van het bureauonderzoek verklaard worden?
- Indien wel, kan op basis van bestaande bronnen bepaald worden wat de aard, datering en bewaring is?
- Wat is de verstoringshistoriek van het plangebied en welke invloed heeft dit op het archeologisch potentieel van het terrein?
- Welke impact hebben de geplande werken op het archeologisch bodemarchief?
- Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site?

1.2.2 Juridische context

Volgens het gewestplan situeert het onderzoeksterrein zich binnen een gebied voor milieubelastende industrieën. Het plangebied situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt.

De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt 2,35 ha; vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

1.2.3 Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.

1.2.4 Archeologische voorkennis van het terrein

Binnen de grenzen van projectgebied Harelbeke Deerlijksesteenweg 35-39 werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.

In de omgeving zijn wel enkele archeologische vindplaatsen gekend (cfr. infra).

1.2.5 Geplande ingrepen en hun impact op het bodemarchief

De totale oppervlakte van het onderzoeksterrein bedraagt 2,35 hectare

Huidig gebruik

De orthofoto-sequentie heeft een duidelijke evolutie weer in het bodemgebruik binnen de contouren van het plangebied gedurende de laatste decennia. Op de orthofoto van 1971 is een voetbalterrein waarneembaar in het noordwestelijk deel van het plangebied. In het zuidelijk deel is bebouwing weergegeven en ook het oostelijk deel van het terrein vertoont sporen van verstoring. Vanaf de orthofoto van 1979-1990 tekent de huidige bebouwing zich af. Het betreft een bouwstructuur in het zuidelijk deel (stoffenhandel 'In den beer'), en een ruimer bouwvolume centraal (Nebim N.V.). Thans is quasi het volledige terrein verhard met uitzondering van het zuidoostelijk deel dat bestaat uit grasland.

Van de totale oppervlakte van het onderzoeksterrein is ca. 4200 m² (ca. 17,7 %) bebouwd en bijkomend 18300 m² (ca. 77,5%) verhard.

Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt)

De verschillende oppervlaktes van de bodemingrepen buitenaanleg zijn:

OVERZICHT OPPERVAKTES BUITENAANLEG		
	overzicht	
	bruto-opp (m2)	
TERREIN perceel De Stip	22982	rode lijn
TERREIN tot aan keermuur	23548	zwarte lijn
openbare wegenis	3886	
openbaar groen fietspad (perceel De Stip)	663	
openbaar groen fietspad (tot aan keermuur)	228	
openbare wegenis fietspad (perceel De Stip)	323	
openbare wegenis fietspad (tot aan keermuur)	341	
gemeenschappelijk groen	2786	
gemeenschappelijk parkeerplaats/collectief gebruik waterdoorlatend	263	
verharding privaat KMO	2103	
groen privaat KMO	807	
verharding ondersteunende bedrijfsruimte	557	
verharding voetpad ondersteunende bedrijfsruimte	82	
parkeerplaats en circulatie waterdoorlatend ondersteunende bedrijfsruimte	1272	
privaat groen appartementen	1017	

Figuur 5: Overzicht oppervlaktes buitenaanleg (bron: opdrachtgever).

Figuur 6: Geplande ontwikkeling (bron: opdrachtgever).

1.2.6 Onderzoeksmethode- en strategie

1.2.6.1 Methode

Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en verstoringshistoriek.

1.2.6.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen. De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad van het archeologische erfgoed.

Volgend kaartmateriaal werd geconsulteerd t.b.v. de aardkundige analyse van de projectlocatie:

- Tertiair geologische kaart van Vlaanderen
- Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen
- Bodemerosie kaart
- Geomorfologische kaart

1.2.6.3 Bekende archeologische vindplaatsen

Dit wijst op vindplaatsen waar de fysieke neerslag van menselijke activiteiten uit het verleden reeds werd vastgesteld en gedocumenteerd. Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het projectgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed geraadpleegd.

1.2.6.4 Archeologische indicatoren en cultuurhistorisch kader

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische, iconografische data en fotocollecties.

Om bij deze casus inzicht te verwerven over de archeologische indicatoren in het plangebied werd onderstaand historisch kaartmateriaal geanalyseerd:

- Deventerkaart, ca. 1560
- Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgenomen op initiatief van de graaf de Ferraris (1771-1778)
- Atlas der Buurtwegen uit ca. 1841
- Kadasterkaart van Philippe-Christian Popp (1842-1879)
- Topografische kaart van het Ministerie van Openbare Werken en Wederopbouw, 1950-1970

Op basis van dit kaartmateriaal kan het landgebruik vanaf de tweede helft van de 18de eeuw vastgesteld worden en de eventuele gevolgen ervan op het archeologisch bodemarchief ingeschat worden. Deze gegevens werden aangevuld met informatie afkomstig uit archeologische en historische literatuur, daarnaast is ook gebruik gemaakt van data over de lokale toponymie en geschiedenis. De keuze van de bronnen is gebaseerd op graad van relevantie en toegankelijkheid.

Om het cultuurhistorische kader van het projectgebied in kaart te brengen, werd het kaartmateriaal beschikbaar op Geoportaal geconsulteerd.

1.2.6.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van de planlocatie bepaalt in belangrijke mate de gaafheid en bewaringsgraad van het archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, verslagen van bodemonderzoeken of informatie uit de aardwetenschappelijke kaarten een grote rol spelen bij het correct inschatten van de aanwezigheid en van de bewaringstoestand van de archeologische resten.

1.3 Assessmentrapport

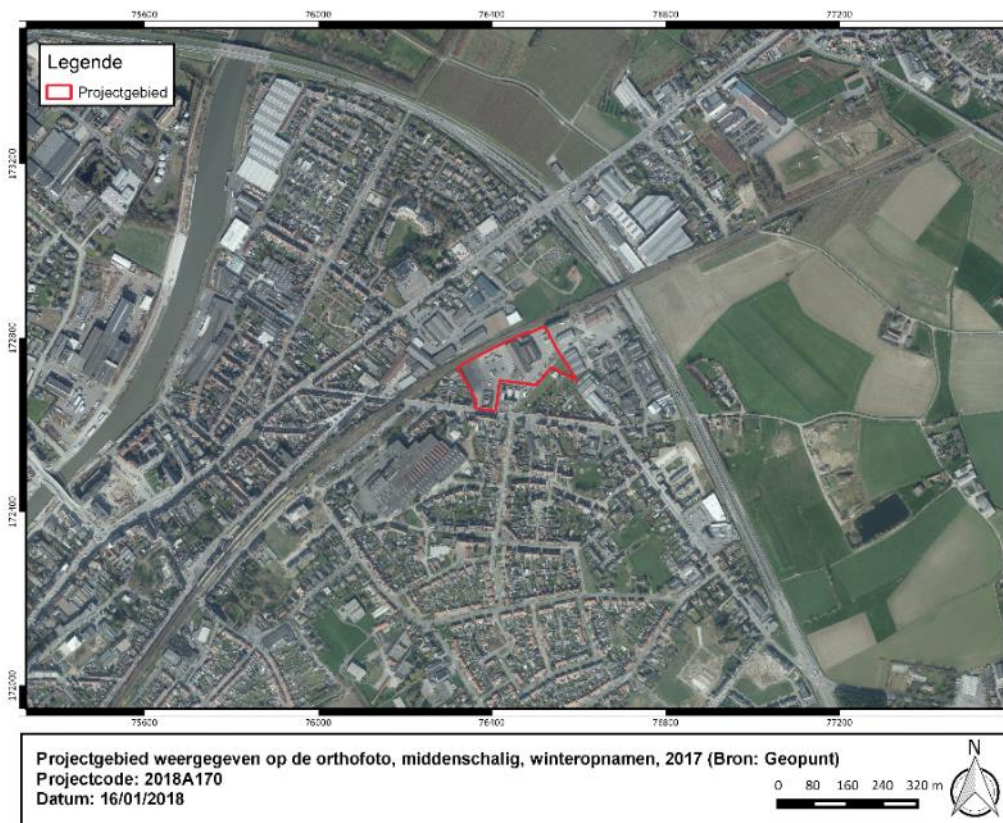
Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

1.3.1 Ruimtelijke situering

Het onderzoeksterrein is gelegen in Harelbeke, deelgemeente van Harelbeke, in de provincie West-Vlaanderen. De deelgemeente grenst in het noorden aan Bavikhove (Harelbeke), in het noordoosten aan Waregem, in het zuidoosten aan Deerlijk, in het zuiden aan Zwevegem, in het zuidoosten aan Kortrijk en in het noordoosten aan Kuurne. De deelgemeente Harelbeke omvat ook het gehucht Stasegem, dat gelegen is in het zuiden van de deelgemeente tussen de Gaverbeek en de grenzen met Deerlijk, Zwevegem en Kortrijk. Harelbeke is op vijf kilometer van Kortrijk en Desselgem en op 2,5 kilometer van Kuurne gelegen.

Het plangebied is omgeven door de Deerlijkstesteenweg ten zuiden, bebouwing ten westen en ten oosten én een spoorweg ten noorden. Ten zuidoosten grenst het plangebied aan het 'New British Cemetery'.

Figuur 7: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).

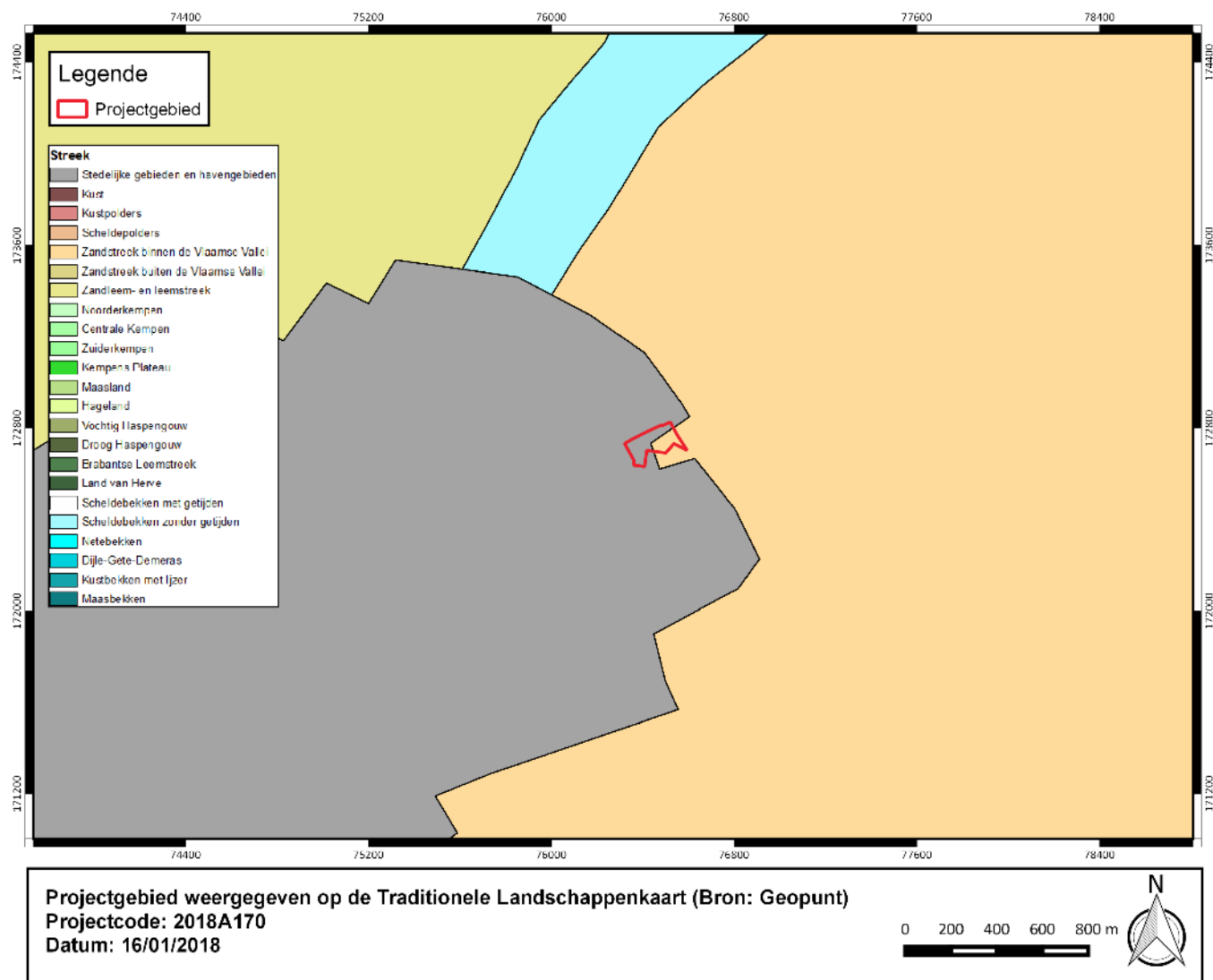
1.3.2 Beschrijving aardwetenschappelijke gegevens

Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.

Bron	Informatie
Traditionele landschappenkaart	Stedelijke gebieden en havengebieden; zandstreek binnen de Vlaamse Vallei
Tertiair	Lid van Moen (Fm. Kortrijk)
Quartair	Type 3: fluviatiele afzetting/eolische afzetting
Bodentypes	Scg, OB
Potentiële bodemerosie	Verwaarloosbaar tot zeer laag
Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen	Hoogte ca. 18 m TAW
Hydrografie	Leiebekken (deelbekken: Gaverbeek) Waterlopen: Leie, Beverenbeek

1.3.2.1 Traditionele landschappenkaart (geomorfologie)

Het onderzoeksterrein situeert zich deels binnen stedelijke gebieden en havengebieden en deels binnen zandstreek binnen de Vlaamse Vallei.

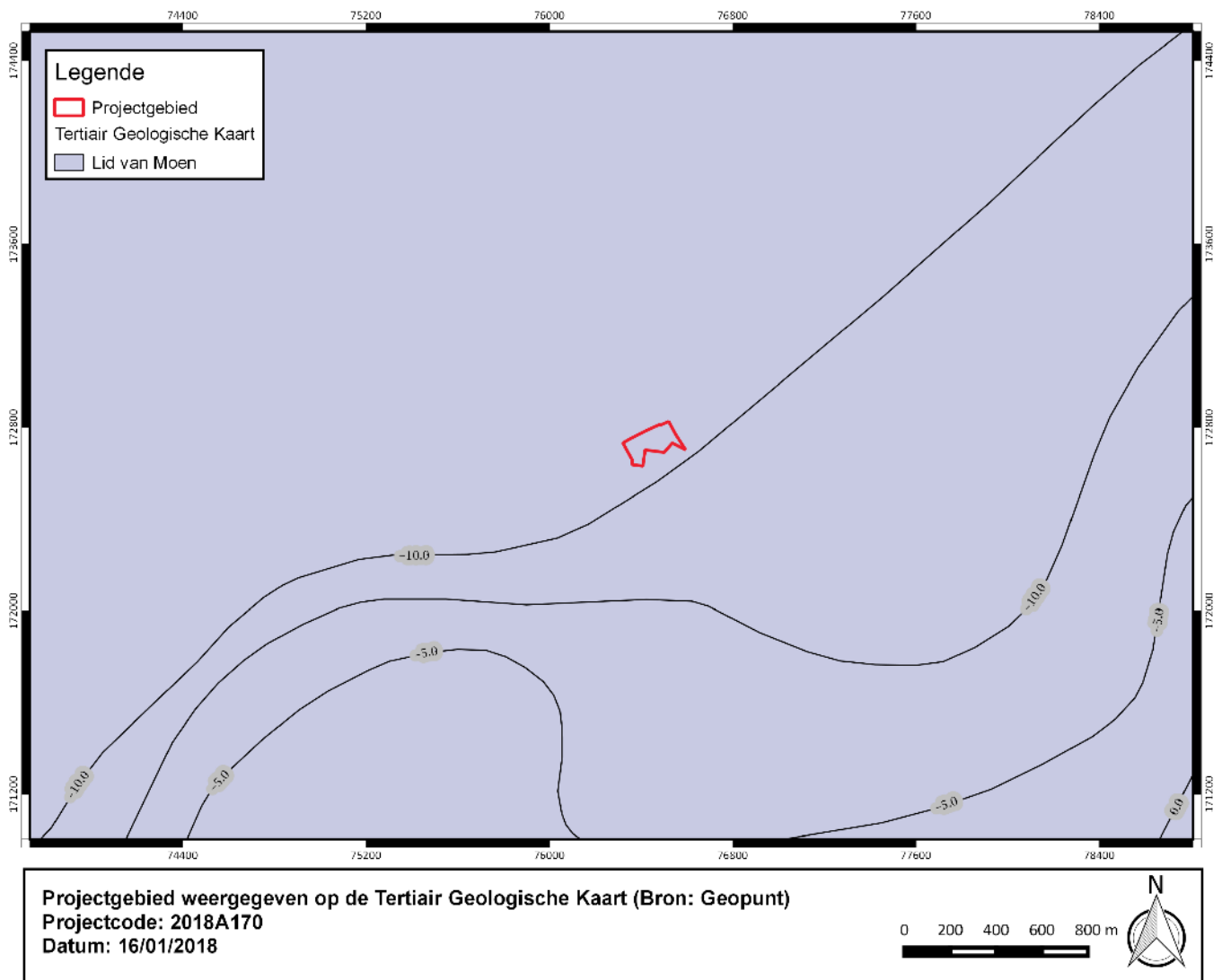
Figuur 8: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).

1.3.2.2 Geologie

1.3.2.2.1 Tertiair

Het projectgebied is gelegen in het **Lid van Moen** (Formatie van Kortrijk). Deze formatie bestaat hoofdzakelijk uit mariene kleiige sedimenten, die weinig macrofossielen bevatten en is de eerste afgezette formatie van het Vroeg-Eoceen (54,8 Ma – 49,0 Ma). Over het algemeen worden de afzettingen siltiger of zandiger (ondieper afzettingsmilieu) naar het zuidoosten toe en homogeen kleiiger naar het noorden en noordoosten toe (dieper afzettingsmilieu). De Formatie van Kortrijk wordt ingedeeld in vier leden; van onder naar boven: het Lid van Mont-Héribu, het Lid van Saint-Maur, het Lid van Moen en het Lid van Aalbeke. Het Lid van Mont-Héribu rust op de Groep van Landen.

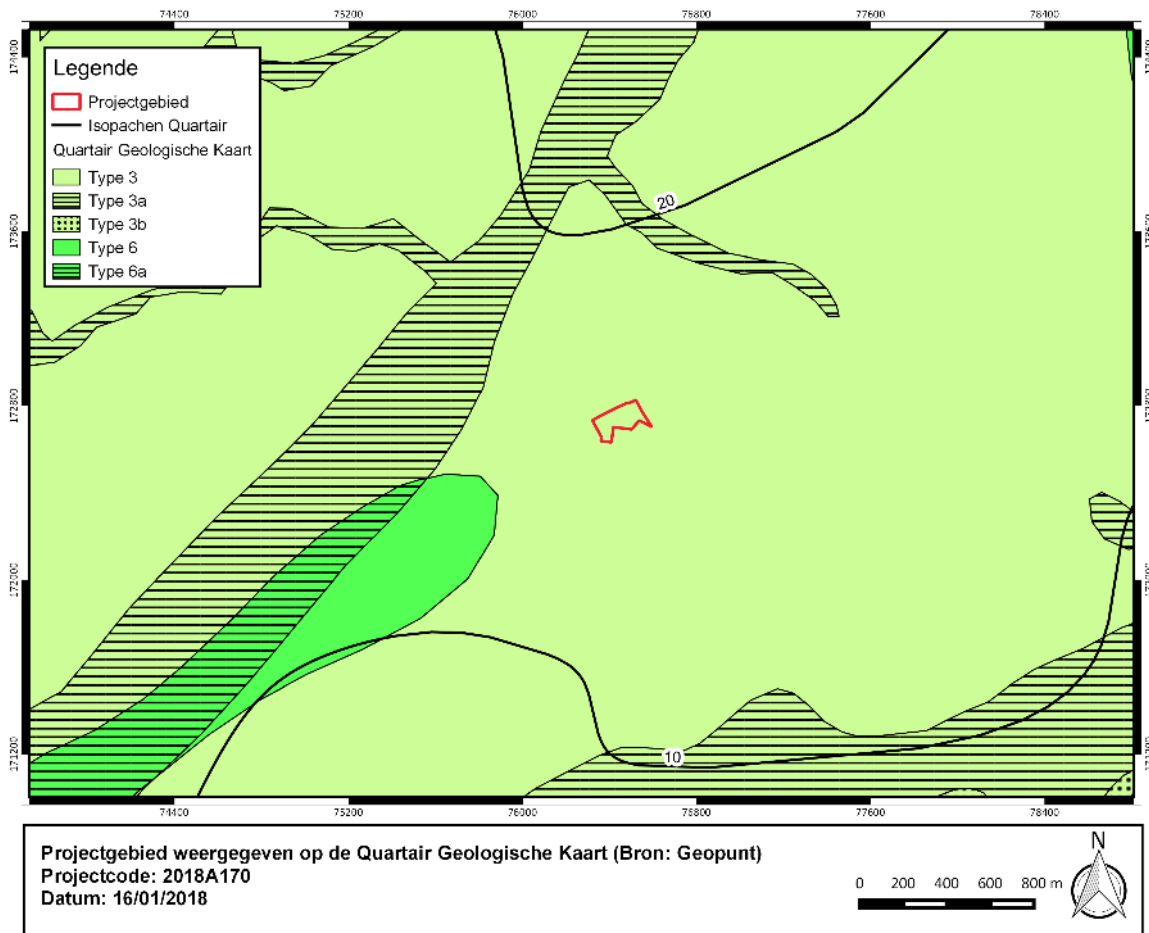
Het **Lid van Moen** is afgezet tijdens een periode van zeespiegelschommelingen, wat resulteerde in een heterogeen sedimentpakket. Het is een grijze kleiige silt, waartussen intercalaties voorkomen van zand met grof glauconiet of gebroken schelpresten. Deze grove lagen zijn vermoedelijk afgezet tijdens stormperiodes (tempestieten). Naar het noorden en noordoosten toe gaat deze eenheid over naar een meer homogene kleiigere afzetting.

Figuur 9: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.3.2.2.2 Quartair

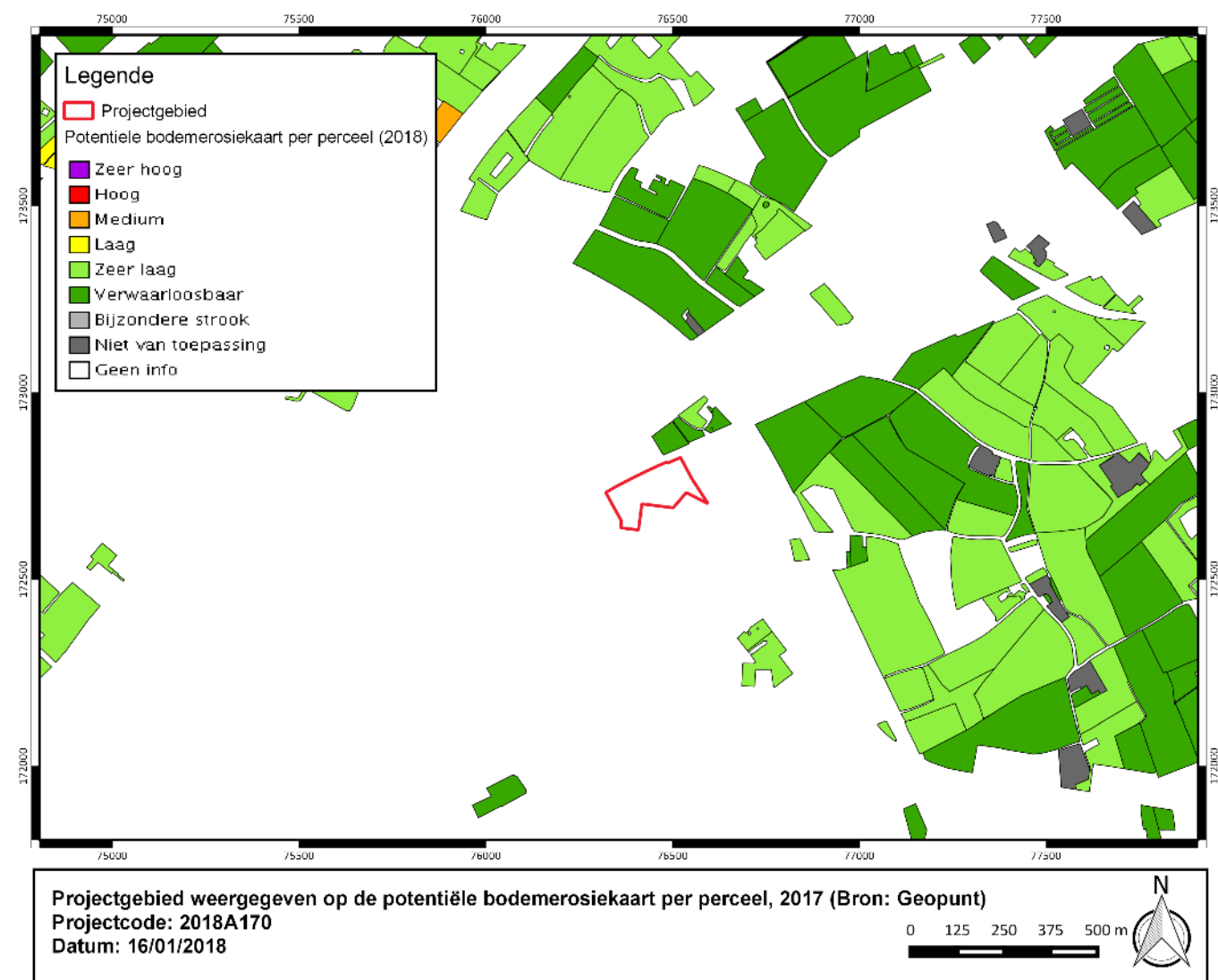
Het Quartair **Type 3** bestaat uit een fluviatiele afzetting van het Weichseliaan met daarboven een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen. In deze eolische afzetting kan mogelijks hellingsafzettingen voorkomen.

Figuur 10: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.3.2.3.2 Bodemerosie

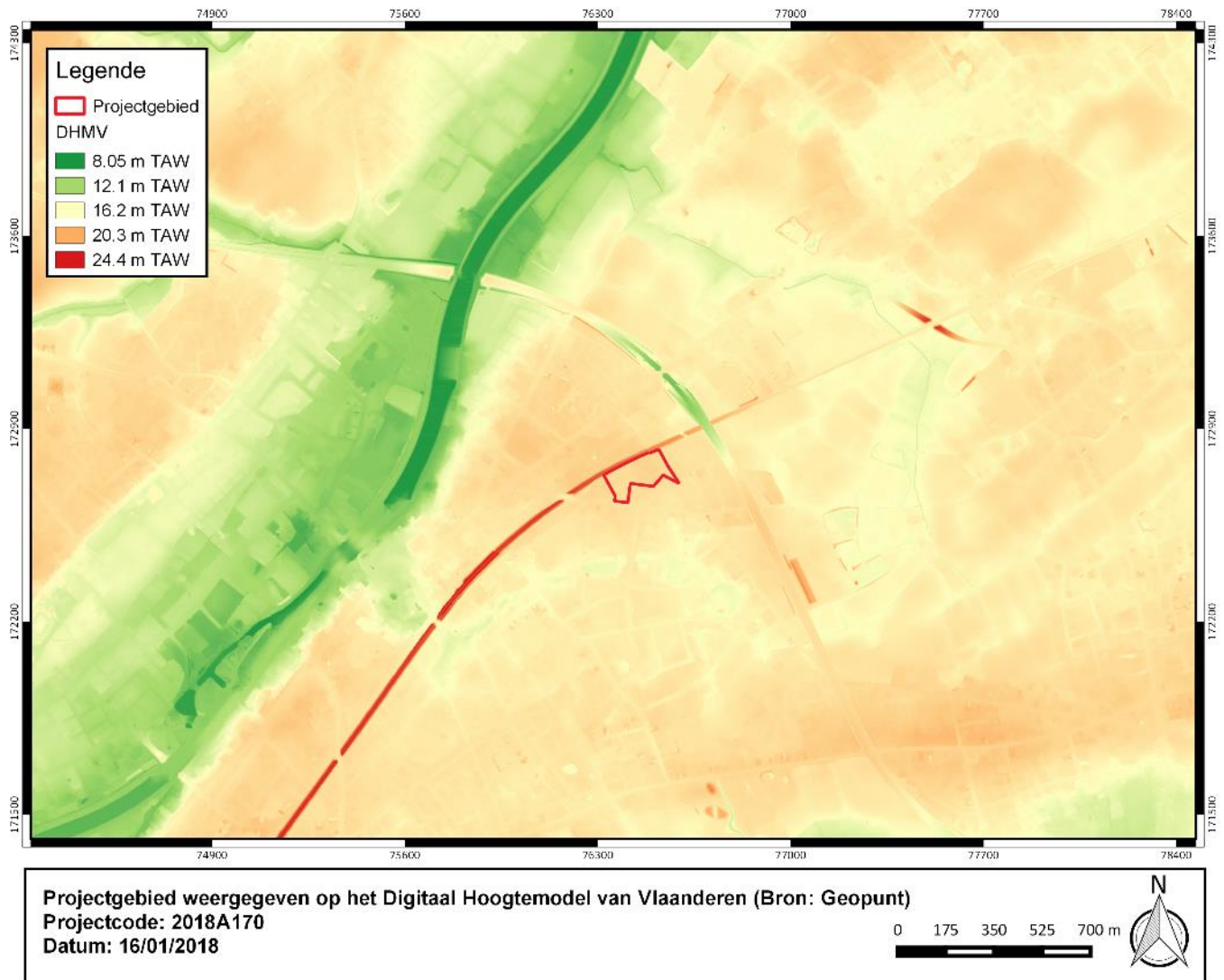
De potentiële bodemerosie is niet gekarteerd voor het projectgebied maar gezien de omliggende percelen gekarteerd zijn als verwaarloosbaar tot zeer laag, mag er vanuit gegaan worden dat de potentiële bodemerosie verwaarloosbaar tot zeer laag zal zijn binnen het projectgebied.

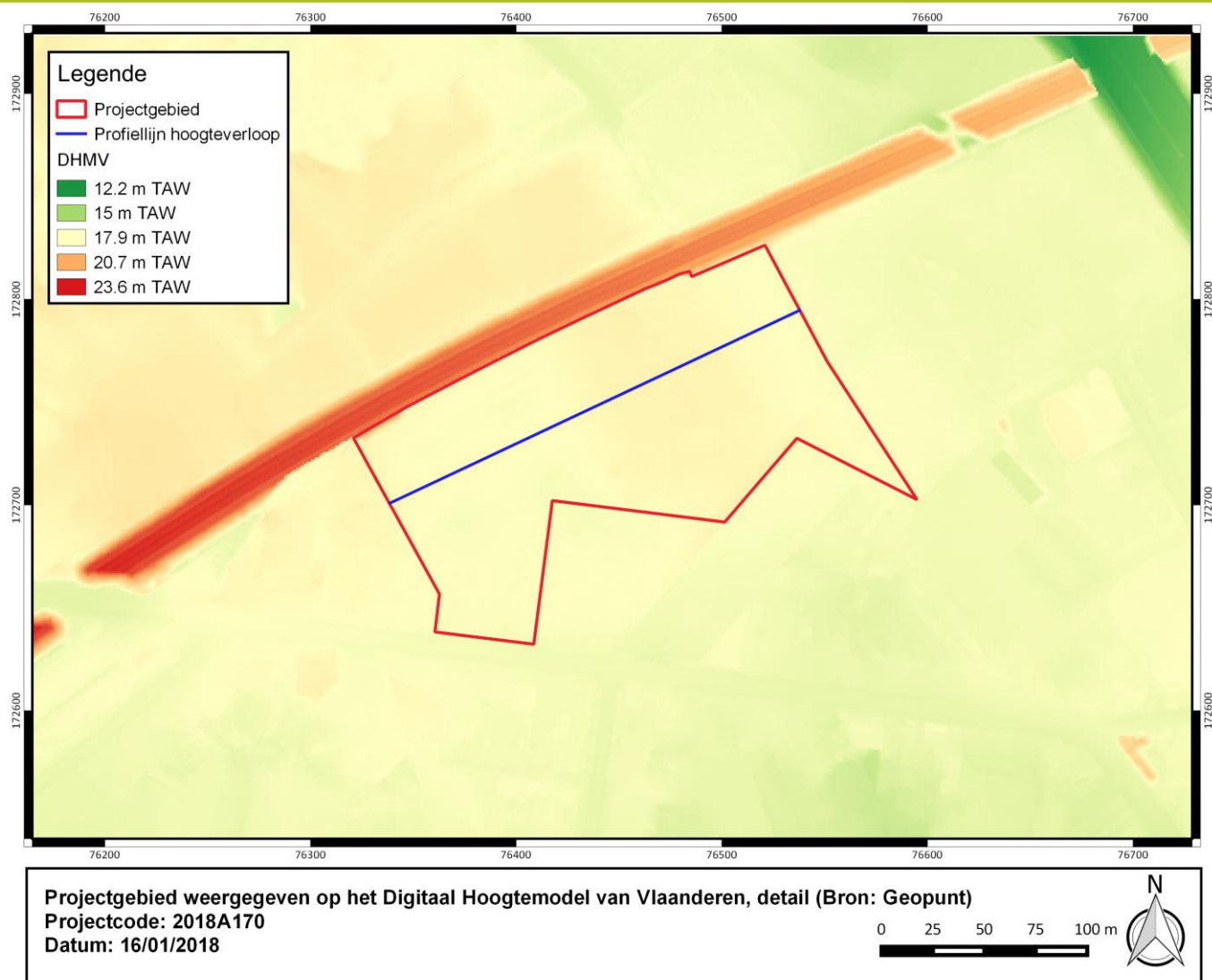
Figuur 12: Projectgebied weergegeven op de potentiële bodemerosiekaart per perceel, 2017 (Bron: Geopunt).

1.3.2.4 Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHMV) en hoogteverloop

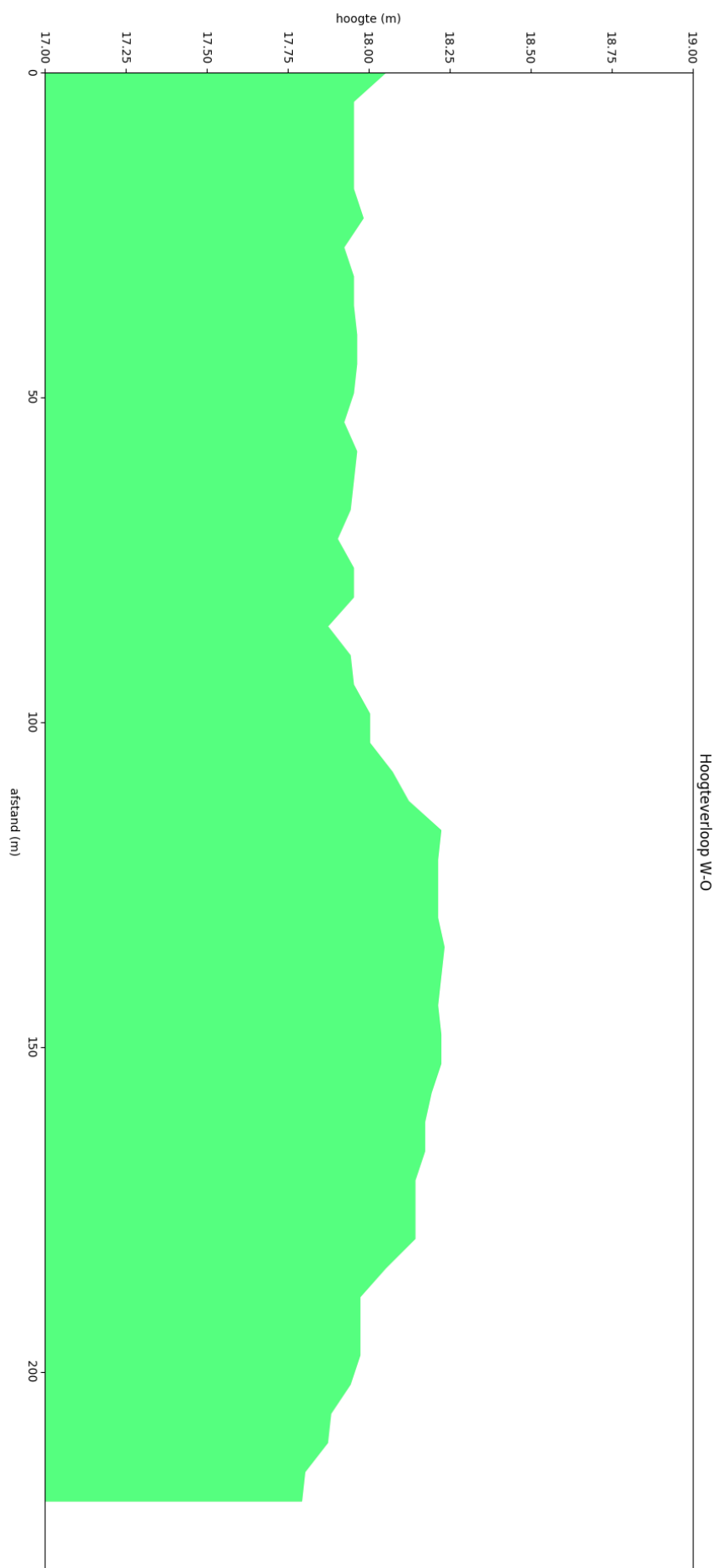
Het projectgebied is gelegen op ca. 18 m TAW en kent een vlak verloop. Het is gelegen op een zandrug met ten noordwesten de alluviale vallei van de Leie. Het Quartair dek is zeer dik onder deze zandrug gezien het Tertiair diep is ingesneden door de Leie.

Figuur 13: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

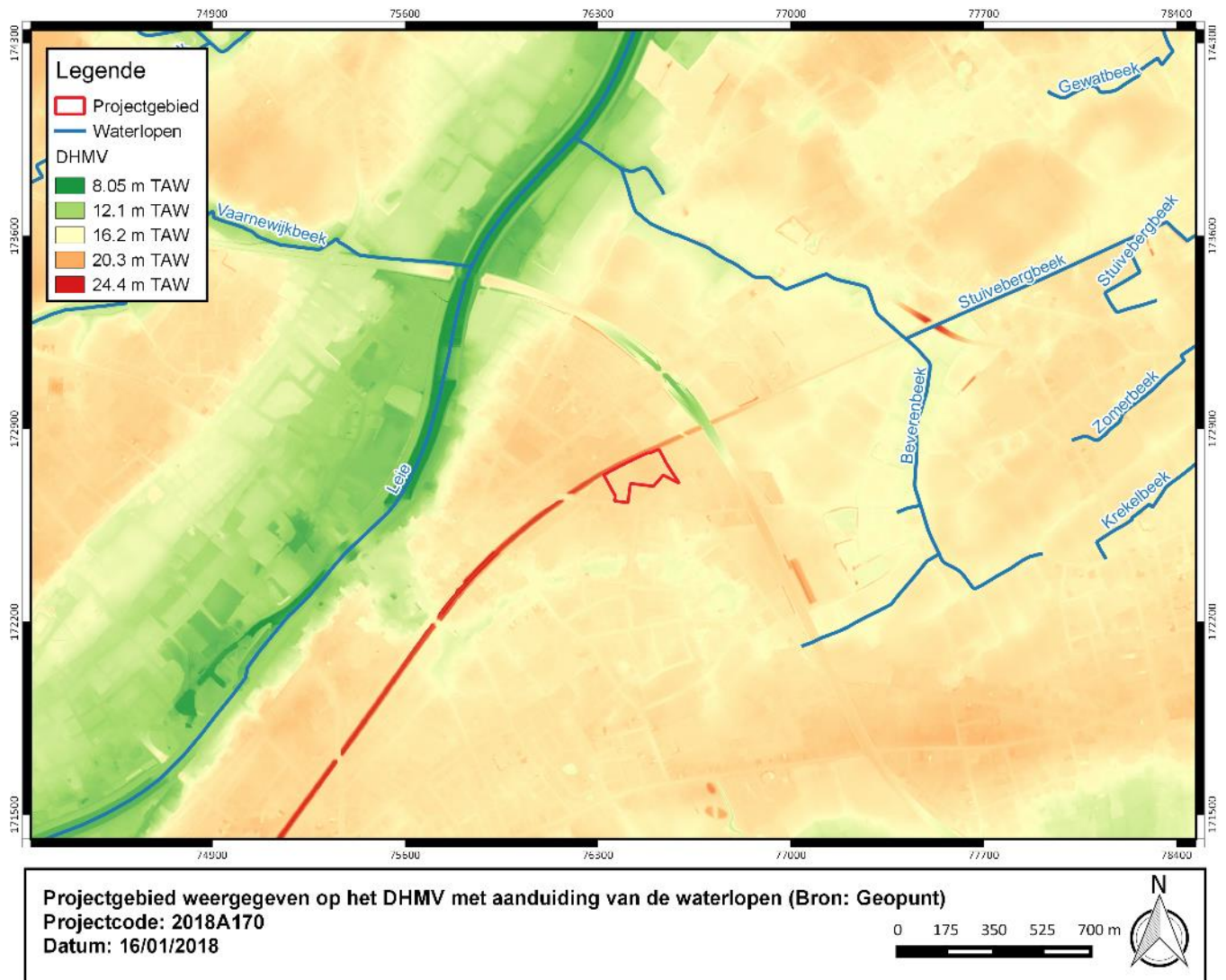
Figuur 14: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen, detail (Bron: Geopunt).

Figuur 15: Hoogteverloop van het projectgebied (van west naar oost) volgens de profiellijn weergegeven op het DHMV (Bron: Geopunt).

1.3.2.5 Hydrografie

Het projectgebied is gelegen in het Leiebekken (deelbekken: Gaverbeek). Ten westen is de Leie gelegen in de alluviale vlakte die duidelijk op het DHMV te zien is. Ten oosten is de Beverenbeek gelegen die voor afwatering zorgen richting de Leie.

Figuur 16: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).

1.3.3 Gekende archeologische waarden

1.3.3.1 Historisch en cartografisch onderzoek

1.3.3.1.1 Historische achtergrond

Tal van archeologische vondsten tonen aan dat de omgeving van Harelbeke reeds in het Epi-Paleolithicum door de mens werd bewoond. Ook voor het Mesolithicum zijn verschillende vindplaatsen gekend. Het gros van deze vindplaatsen van vuurstenen voorwerpen is gesitueerd aan de hogere oevers van de Gavers. Archeologische sporen uit het Neolithicum, de Bronstijd en de IJzertijd zijn relatief schaars. Bij onderzoek in de Collegewijk in de jaren '70 werden echter wel verschillende kuilen en voorwerpen aangetroffen die in deze perioden kunnen worden gedateerd.

Vanaf de Romeinse periode neemt het aantal sporen binnen de regio toe. Er wordt aangenomen dat quasi het volledige grondgebied in cultuur was gebracht gedurende de Romeinse periode, gaande van dorpen en gehuchtjes (zoals de Collegewijk), tot eerder geïsoleerde erven. Allicht situeerden zich op het Harelbeekse grondgebied twee hoofdwegen, namelijk de heirweg van Cassel naar Tongeren en een weg op de oostelijke oever van de Leie. Opgravingen op het bedrijventerrein Evolis konden aantonen dat deze hoofdwegen op hun beurt waren verbonden met tal van kleine landwegen. Ter hoogte van de Collegewijk werd een aanzienlijk Romeins dorp aangetroffen, dat mogelijk zelfs stedelijke allures had. De wijk situeert zich ca. 2 km ten zuiden van het onderzoeksterrein.

De eerste vermelding van de naam Harelbeke dateert uit de 7de eeuw. Hoewel uit de etymologie blijkt dat het dorp opklimt tot de vroege middeleeuwen zijn hiervoor geen archeologische aanwijzingen. De oudste sporen uit het centrum van Harelbeke stammen pas uit de volle middeleeuwen. In de middeleeuwen ligt het grondgebied van het huidige Harelbeke vermoedelijk deels in het Methelawoud dat zich uitstreckte over Beveren-Leie (Waregem), Desselgem (Waregem) en Deerlijk en uitlopers had naar Waregem en Harelbeke. Het woud was in de 10de eeuw in het bezit van de Gentse Sint-Pietersabdij, dat in de loop van de 11de en 12de eeuw het woud liet rooien in functie van landbouw. Gedurende de 14de eeuw wordt Harelbeke geplunderd en deels verwoest bij verschillende opstanden van de Gentenaren.

De stad wordt vanouds gedomineerd door het tracé Kortrijk Gent dat parallel loopt met de Leie en waarlangs zich de bebouwing concentreert. In de laatste decennia van de 16de eeuw breken onrustige tijden aan. De stad valt in 1570 ten prooi aan de geuzen waarbij verschillende huizen worden afgebrand en geplunderd. Ook gedurende de 17de eeuw heeft het dorp te lijden onder oorlogsgeweld. Pas in de 18de eeuw, na de Vrede van Utrecht (1713) komt er een periode van vrede en economische bloei.

In de 19de eeuw heerst in Harelbeke een bloeiende tabaksnijverheid, vooral geconcentreerd langs de Marktstraat, waar de nijveraars kleine fabrieken bouwen achter de woningen. De rijkdommen van deze fabrikanten en andere welgestelden veroorzaken een bouwwoede van statige herenhuizen in (neo)classistische of eclectische stijl langs de Markt- en Gentsestraat.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog wordt Harelbeke bezet door de Duitsers. Op 22 augustus 1914 trekken de eerste Duitse verkenningstroepen via Harelbeke naar Kortrijk. De interbellumperiode kenmerkt zich door een toenemend belang van de Harelbeekse nijverheid. Tijdens de Tweede Wereldoorlog wordt Harelbeke opnieuw onder de voet gelopen. De Leie vormt een laatste natuurlijke hindernis om de Duitse inval een halt toe te roepen. In mei 1940 sneuvelen 40 Belgische soldaten op Harelbeeks grondgebied. Eveneens in mei worden onder meer de toren van de Sint-Salvatorskerk (Gentsestraat) en de Harelbeekse sluizen (Watermolenstraat) opgeblazen. Daarnaast hebben ook verschillende straten onder grote

oorlogsschade te lijden. Na de Tweede Wereldoorlog ondergaat de stadskern van Harelbeke een permanente uitbreiding.¹

1.3.3.1.2 Historische kaarten

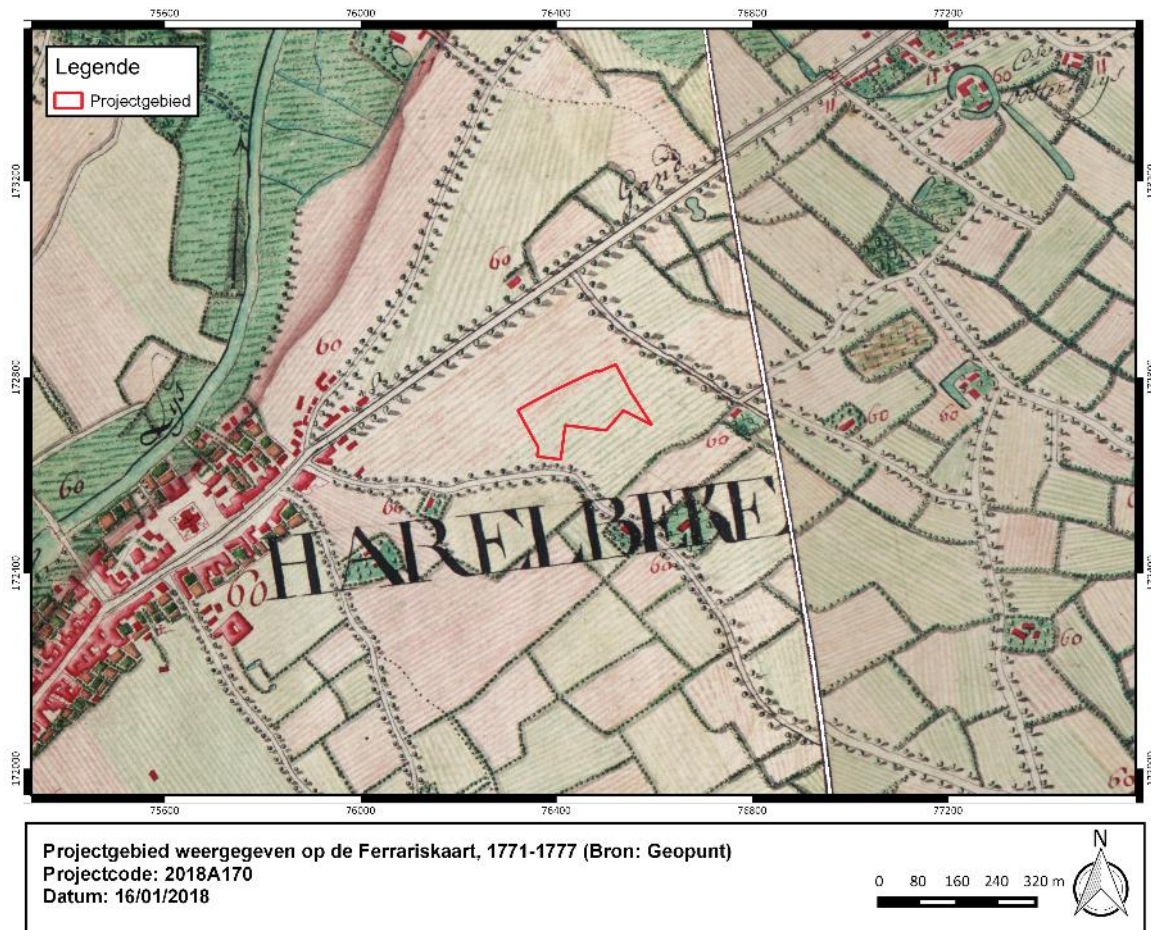
De Deventerkaart geeft geen bebouwing weer ter hoogte van het onderzoeksterrein. Harelbeke is op het plan weergegeven als een straatdorp langsheen de Leie.

De Ferrariskaart toont geen bebouwing ter hoogte van het onderzoeksterrein. De locatie bestaat volledig uit akkerland en ten noorden situeert zich een wegenis waarvan het tracé veel gelijkenissen vertoont met het verloop van de huidige Gentsesteenweg. De Gentsesteenweg werd aangelegd in 1716 als verbinding tussen Kortrijk en Gent, maar gaat terug op een veel ouder tracé. De zuidzijde van het plangebied grenst aan een wegenis waarvan het verloop deels gelijkloopt met dat van de huidige Deerlijksesteenweg. De dorpskern van Harelbeke situeert zich ten westen van het plangebied. De bebouwing concentreert zich rondom de dorpskerk.

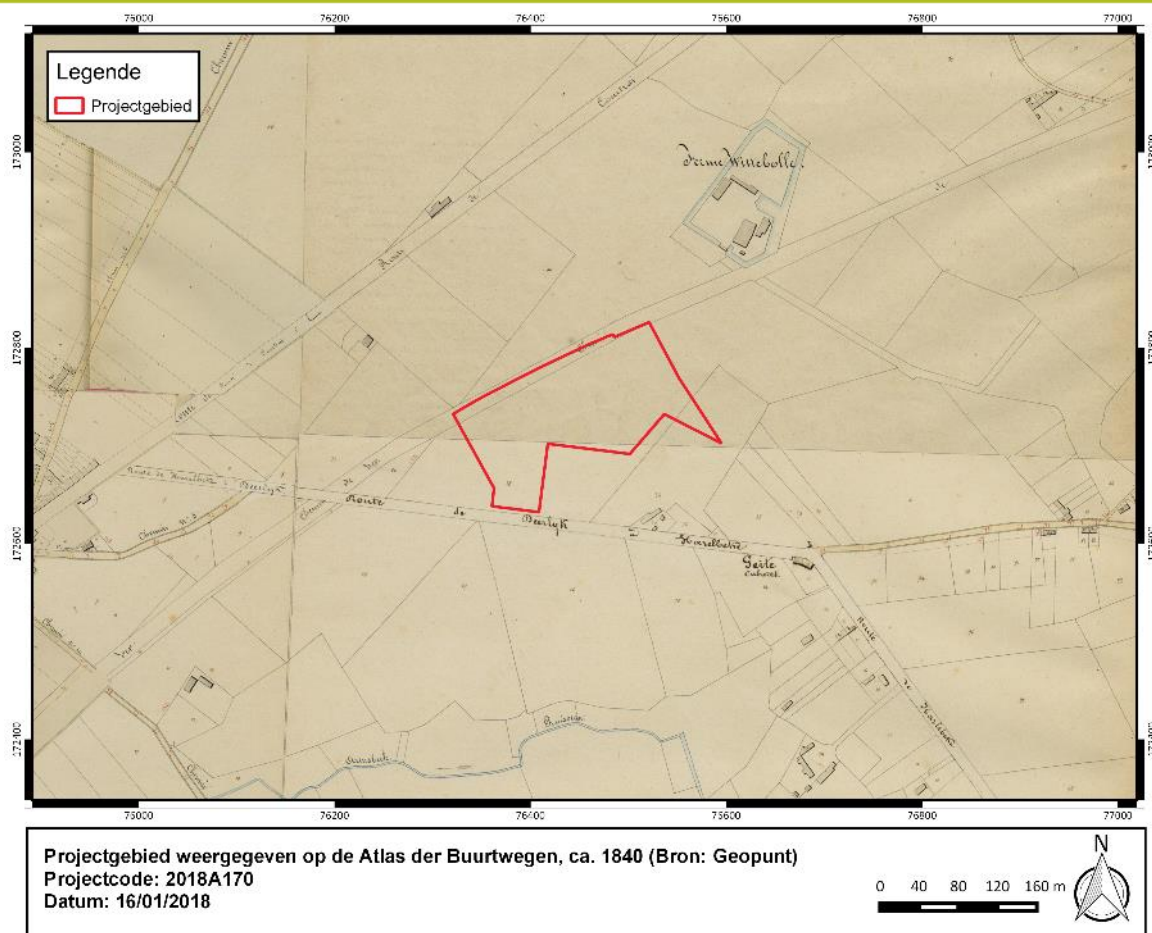
Figuur 17: Projectgebied bij benadering weergegeven op de Deventerkaart, ca. 1560 (Bron: Bibliotheca Nacional de España).

¹ Inventaris Onroerend Erfgoed

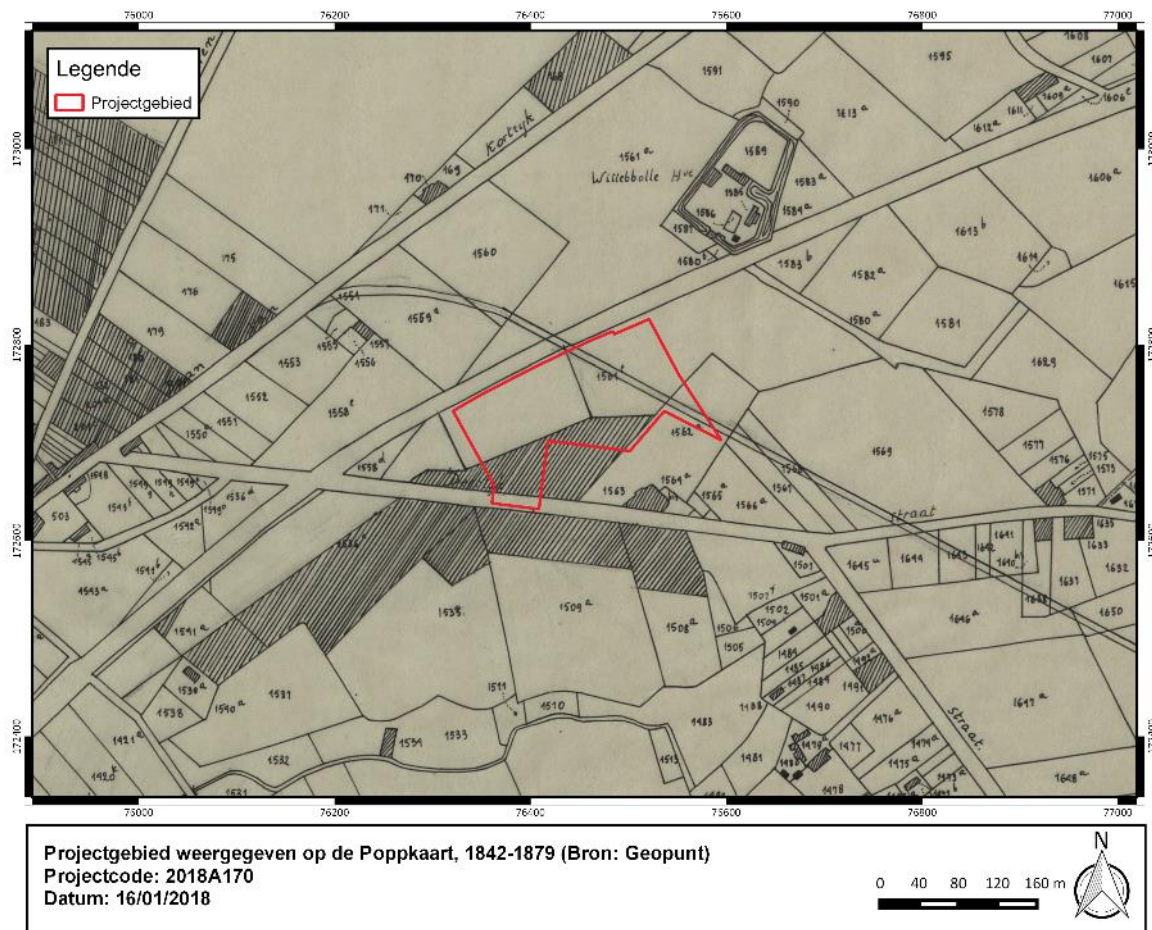

Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

De Atlas der Buurtwegen geeft geen bebouwing weer binnen de contouren van het plangebied. Het tracé van de Gentsesteenweg en Anzegemsesteenweg is reeds duidelijk waarneembaar. Ten oosten van de locatie situeert zich de Hoeve Wittebolle. De noordzijde van het plangebied grenst aan een spoorlijn (aangeduid op de Atlas der Buurtwegen als *Chémin de fer*). Het betreft spoorlijn 75 Gent-Moeskroen-Franse grens aangelegd ca. 1838-1842. De Popp-kaart vertoont een gelijk beeld. Op de Poppkaart is tevens het verloop waarneembaar van het spoor van de in 1890 opgerichte Tramlijn D. Deze tramlijn loopt doorheen het noordoostelijk deel van de onderzoekzone.

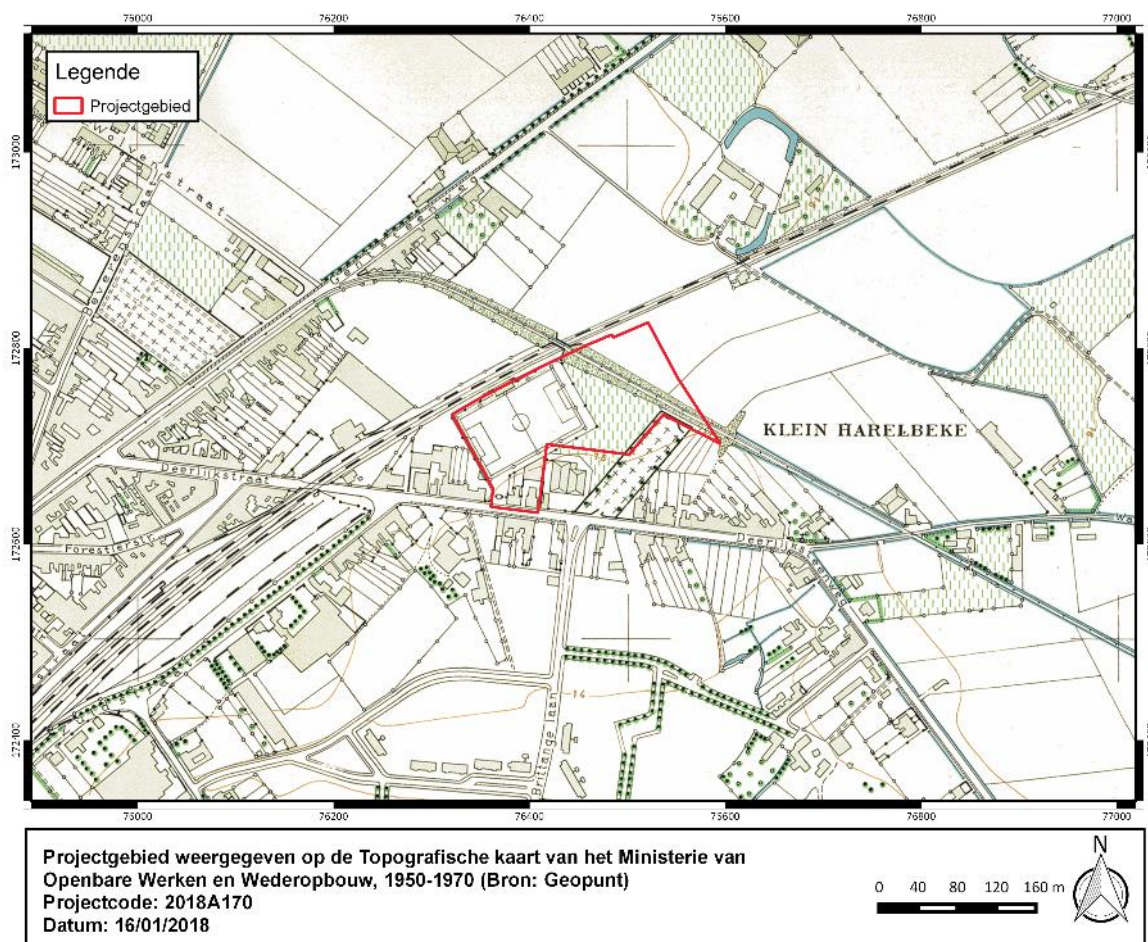

Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).

Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).

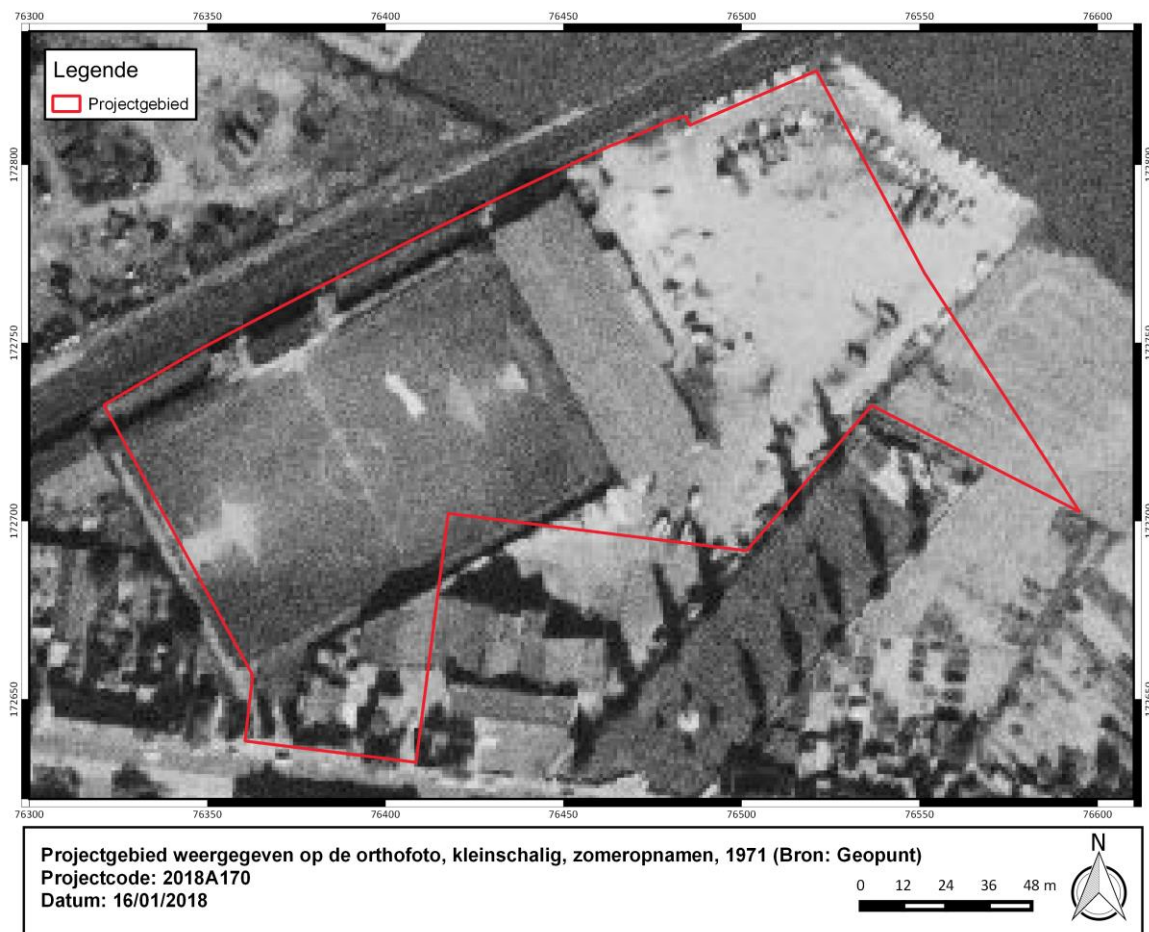
De Ministeriekaart geeft bebouwing weer in het zuidelijk deel van het plangebied. Binnen de contouren van de onderzoekzone situeert zich tevens een voetbalterrein. Doorheen het noordelijk deel van het onderzoeksterrein loopt een tramweg. Het gaat om de Kortrijkse tram D, die reed van 7 juni 1890 tot 25 mei 1963. Op het einde van de 19de eeuw was Kortrijk immers een belangrijke industriepool geworden in West-Vlaanderen, waarna besloten werd de binnenstad van Kortrijk te verbinden met omliggende gemeentes zoals Harelbeke, Bissegem, Deerlijk, om de pendelarbeid aan te moedigen. Ten noorden van het plangebied loopt een spoorweg.

Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de Topografische kaart van het Ministerie van Openbare Werken en Wederopbouw, 1950-1970 (Bron: Geopunt).

1.3.3.1.3 Huidige gebruik en verstoringen

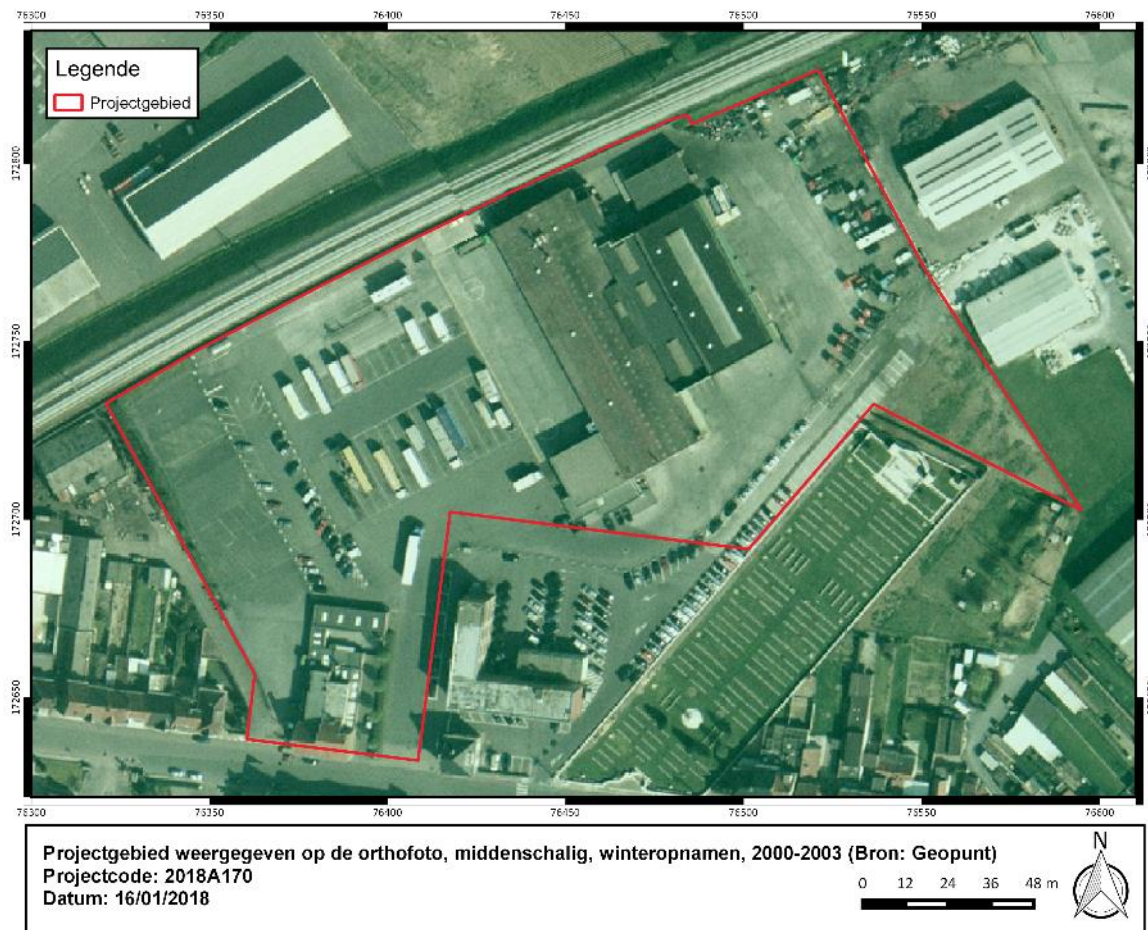
De orthofoto-sequentie heeft een duidelijke evolutie weer in het bodemgebruik binnen de contouren van het plangebied gedurende de laatste decennia. Op de orthofoto van 1971 is een voetbalterrein waarneembaar in het noordwestelijk deel van het plangebied. In het zuidelijk deel is bebouwing weergegeven en ook het oostelijk deel van het terrein vertoont sporen van verstoring. Vanaf de orthofoto van 1979-1990 tekent de huidige bebouwing zich af. Het betreft een bouwstructuur in het zuidelijk deel (thans stoffenhandel 'In den beer'), en een ruimer bouwvolume centraal (thans Nebim N.V.). Thans is quasi het volledige terrein verhard met uitzondering van het zuidoostelijk deel dat bestaat uit grasland.

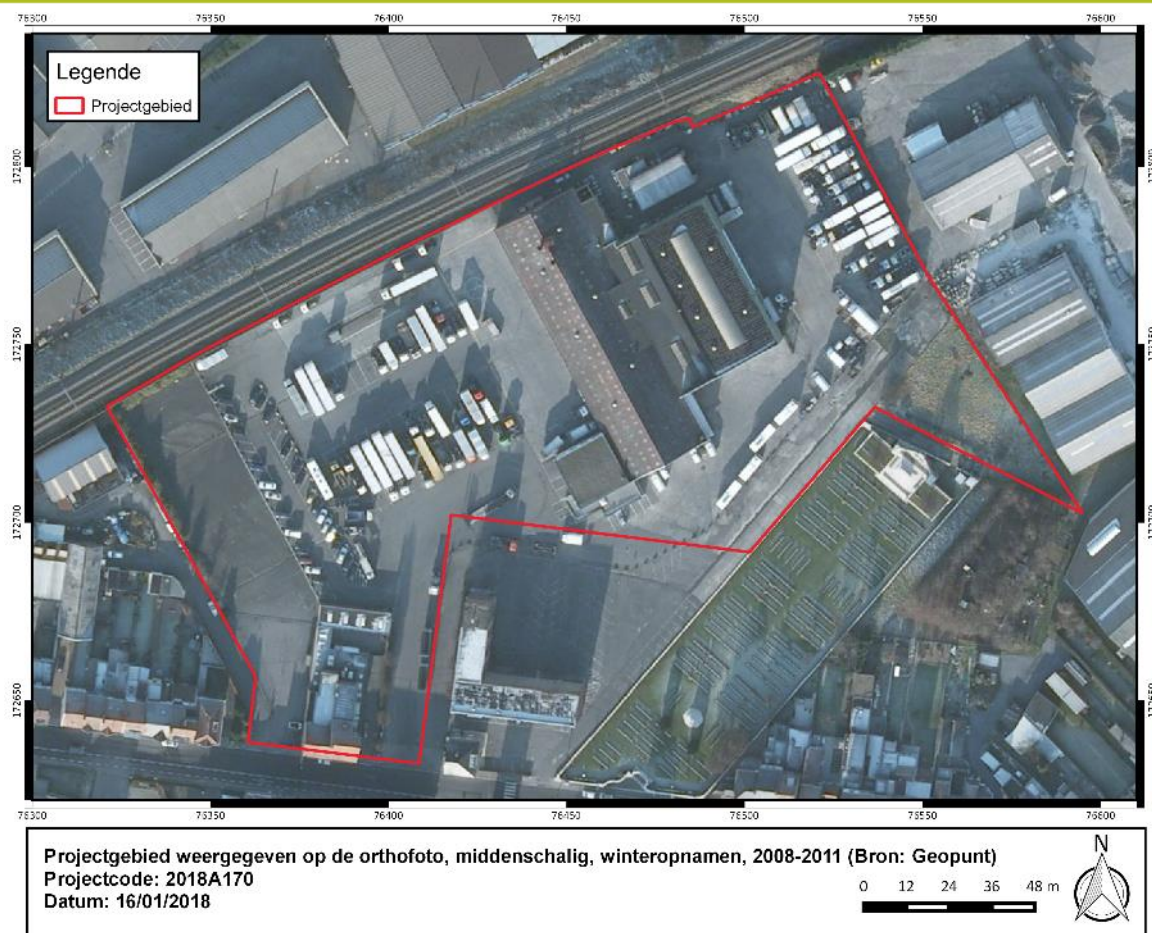
Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).

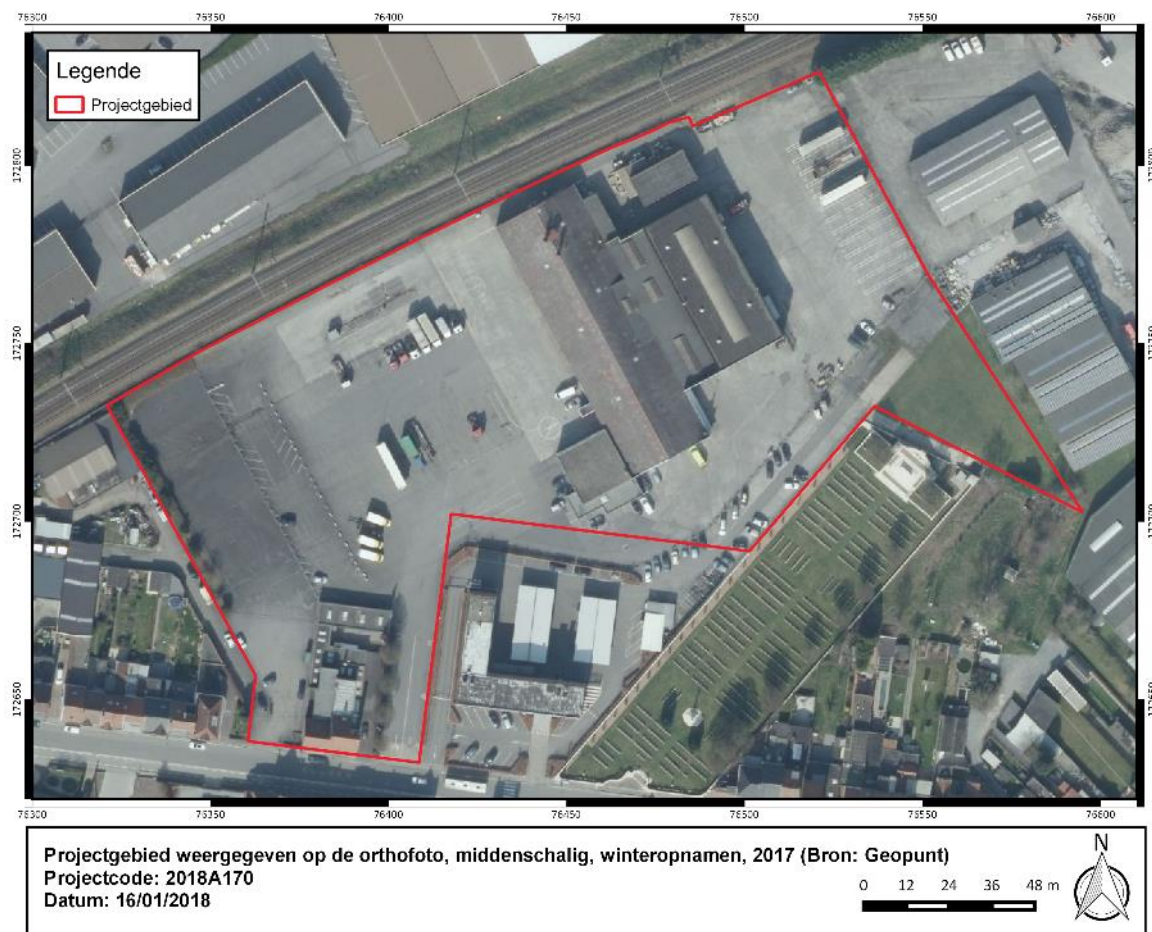
Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).

Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).

Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).

Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).

1.3.3.1.4 *Sonderingen*

Behalve de BBO's (zie geplande werken) zijn tevens 10 sonderingen uitgevoerd over het terrein. Uit het verslag van deze sonderingen kan afgeleid worden dat de asfalt- en betonlaag én de puinlaag eronder een dikte heeft van 0,9 tot 1,8 m-mv. Hieronder is een matig gepakt leemhoudend zand aanwezig die zandiger wordt naar beneden toe. De boringen uitgevoerd voor het BBO vertellen deels hetzelfde verhaal. Sommige boringen wijzen op aangevoerde grond tot ca. 2 m diepte terwijl andere wijzen op een verstoring van ca. 30 cm zonder aangevoerd zand eronder.

1.3.3.1.5 *Plaatsbezoek en controleboringen*

Op 09/02/2018 zijn er bij een plaatsbezoek controleboringen uitgevoerd. De controleboringen zijn uitgevoerd met behulp van mechanische boringen gezien het projectgebied bestaat uit beton- en asfaltverharding. Er waren 9 boringen gepland, doch zijn er slechts 8 boringen uitgevoerd. Boring CB1 is niet uitgevoerd wegens de aanwezigheid van verschillende nutsleidingen. Gezien de omvang van de zone waarin de nutsleidingen zich bevinden is besloten deze boring niet uit te voeren. Dit heeft geen effect op de uiteindelijke interpretatie en conclusie van het volledige terrein.

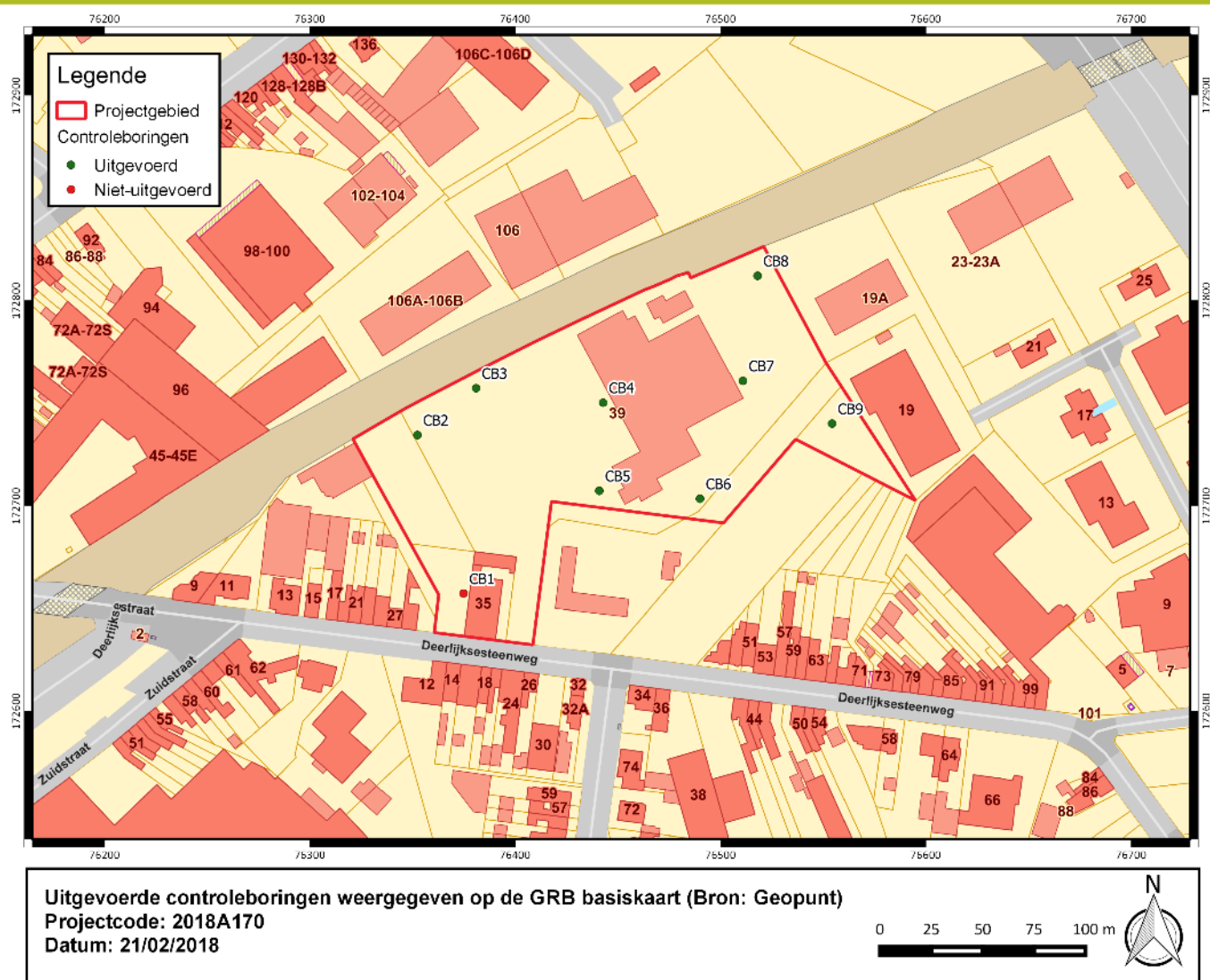
Alle boringen behalve CB9 zijn uitgevoerd op het verharde terrein. Hier is eerst een kernboring gebeurd doorheen het asfalt of beton. De dikte van deze kernboring varieert tussen 12 en 28 cm diepte. Hieronder volgt een sterk verstoord pakket bestaande uit bouwzand, bouwpuin (baksteen, cement, ...) variërend in dikte tussen 50 en 180 cm. Hieronder komt een natuurlijke horizont voor tot ca. 210 cm-mv bestaande uit fijn zand, licht lemig met een geel-oranje kleur door de sterke roestverschijnselen. De horizont wordt fijner naar beneden toe waarna deze overgaat in een meer lemige afzetting met een beige kleur, doch steeds met roestverschijnselen.

Boring CB6 wijkt af van deze beschrijving. Deze boring is geplaatst nabij een verontreinigde zone met minerale olie door een lekkende mazouttank. Hier is een duidelijke verontreinigde horizont aanwezig (tussen 180-240 cm-mv) met een groen-grijze kleur en een chemische geur.

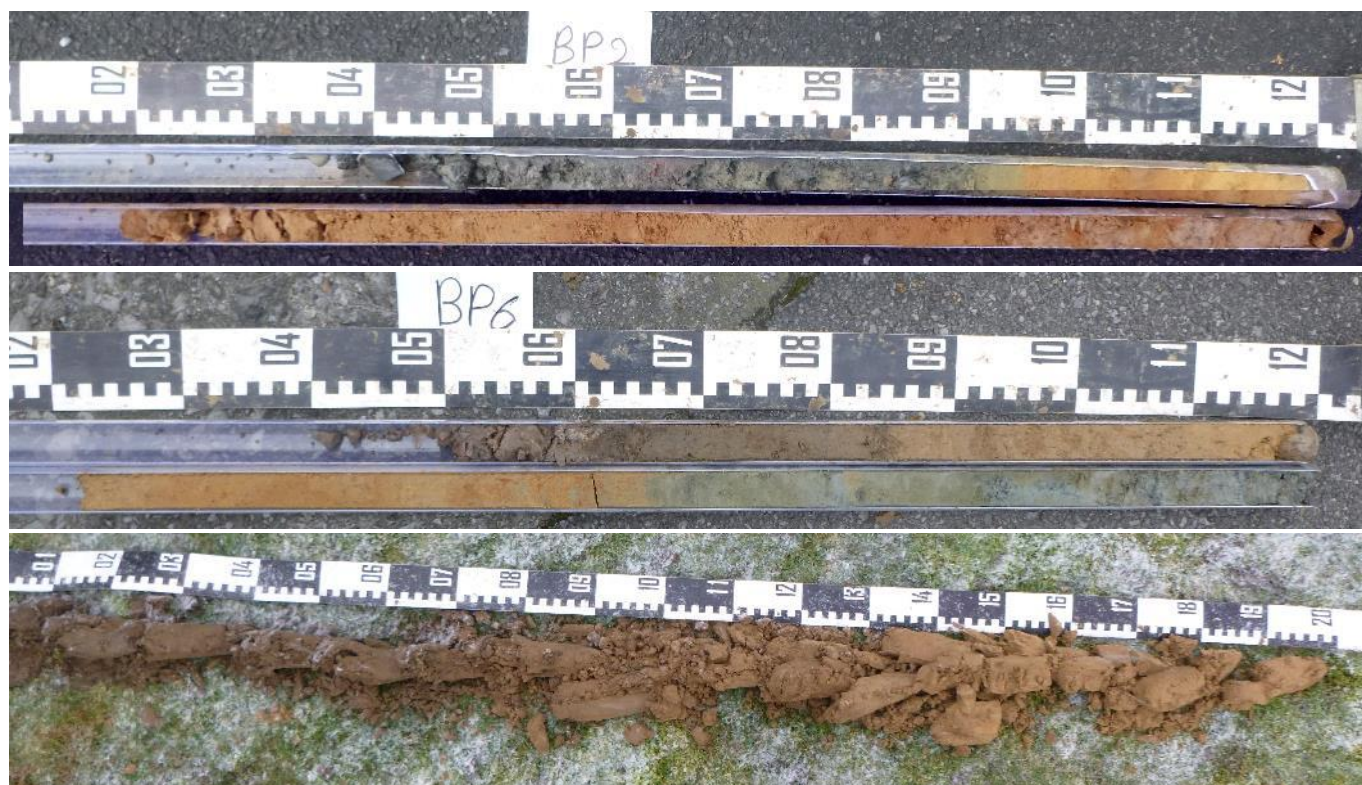
In het zuidwesten van het projectgebied is boring CB9 geplaatst in een grasperk als referentie voor een niet verstoord bodemprofiel. De boring heeft een teelaarde laag (donker bruin fijn zand, lemig) van ca. 35 cm dikte die overgaat in een bruine textuur B horizont tot ca. 80 cm diepte. Hieronder bevindt zich een bruin-geel fijn lemig zand met wat roestverschijnselen en gaat over op ca. 130 cm diepte in een meer lemiger en meer oranje kleurige horizont met sterkere oxidatieverschijnselen. Deze boring vertoont de karakteristieke kenmerken van het gekarteerde bodemtype **Scc** wat een lemige zandbodem is met een gevlekte of verbrokkelde textuur B horizont.

Wanneer de horizonten aanwezig bij de boringen onder de verharding vergeleken wordt met de horizonten aanwezig bij boring CB9 dan is duidelijk dat de A en Bt horizont volledig is verdwenen onder de verharding. Enkel de C horizont bestaande uit geel fijn zand is aanwezig waardoor geconcludeerd kan worden dat het bodemarchief volledig is verstoord door aftopping van de bovenste horizonten.

Hieronder zijn de boorstaten van boring CB2, CB6 en CB9 weergegeven waarbij CB2 een representatief beeld geeft voor alle boringen geplaatst op het verharde deel, CB6 toont de verontreinigde horizont aan door minerale olie en CB9 geeft het niet verstoord bodemprofiel weer.

Figuur 27: Uitgevoerde controleboringen weergegeven op de GRB basiskaart (bron: Geopunt).

Figuur 28: Boorstaten van boring CB2, CB6 en CB9.

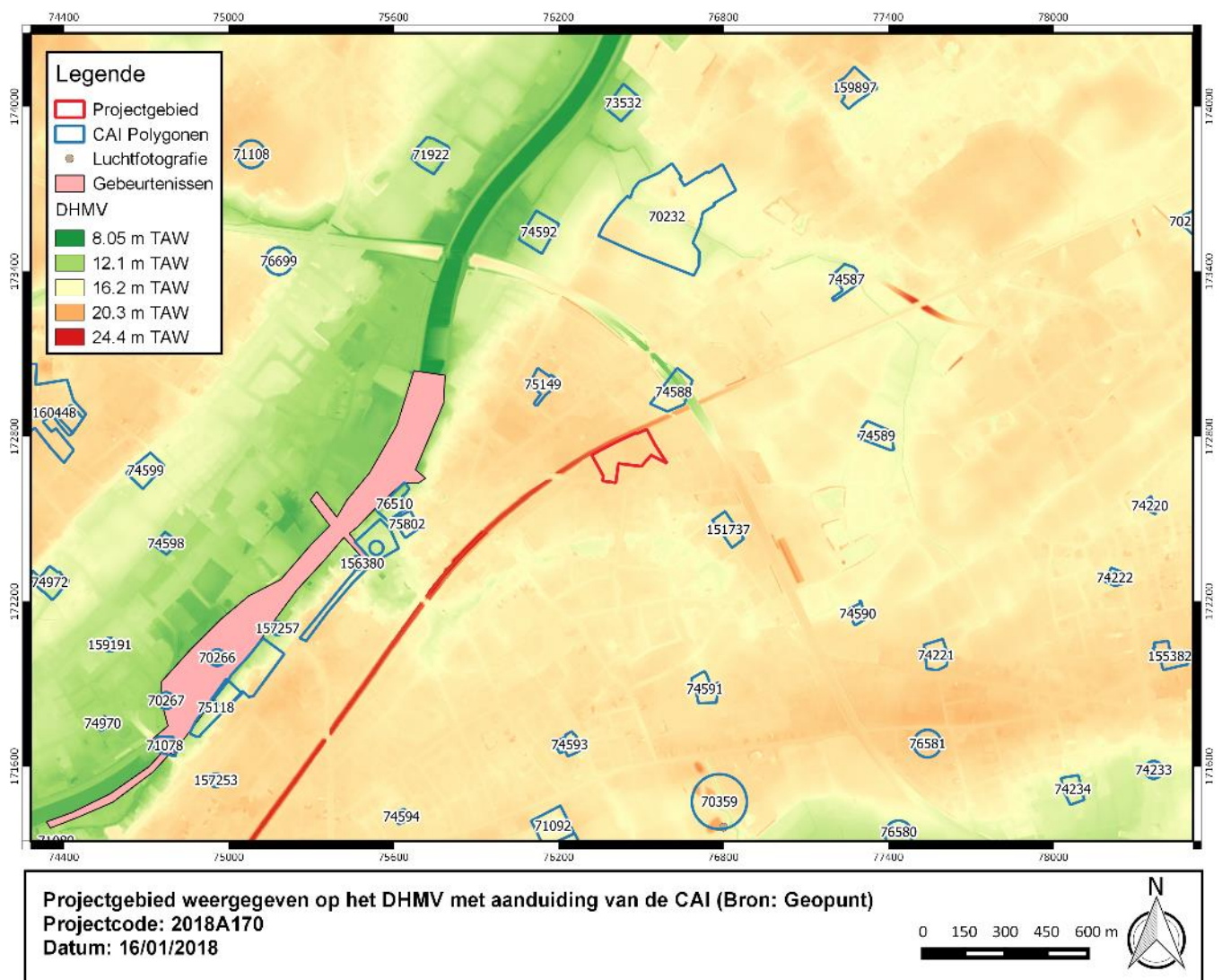

Figuur 29: Omgevingsfoto's van het projectgebied.

1.3.3.2 Beschrijving van de gekende archeologische waarden

Op het plangebied zijn geen archeologische waarden gekend. De ruime omgeving is echter bezaaid met vindplaatsen uit de Romeinse periode. Langsheen het alluvium van de Leie is bij onderzoek menig lithisch artefact uit het mesolithicum gerecupereerd. Meest tot de verbeelding sprekend is de vondst van een bronzen hielbijl bij controle van werken op ongeveer 300m ten noordwesten van het plangebied. Deze vondst wijst op menselijke aanwezigheid vanaf de bronstijd. De hoger gelegen, vruchtbare en goed gedraineerde gronden op het rivierterras moeten een aanzienlijke aantrekkingskracht gehad hebben op vroege landbouwgemeenschappen in de regio.

Voor het onderzoeksgebied werden in de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) van Onroerend Erfgoed in de nabije omgeving volgende archeologische (indicatieve) waarden en ondergrondse bouwhistorische waarden vastgesteld:

Figuur 30: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI (Bron: Geopunt).

I. Archeologische vindplaatsen

71092	Opgraving (1954); NK: 150 meter Midden-Romeinse tijd: waterputten – een kleine, bruine urne Bron: Viérin J. 1956, Vestiges d'habitats et puits romaines à Harelbeke: Tonneau à marques de cuveliers Gallo-Romains; Sandale Romaine, in: Archeologie 1956/1, p. 137-138.
75118	Opgraving (1970); NK: 150 meter Mesolithicum: afvalkuil: 50-tal silexen (afslagen, 1 proximaal schuin geretoucheerde kling, 1 schuin trapezium, kling van 93 mm, hoefschrabber, splinters, spitse kling met afgestompte rand (Tjongerspits)) en een groot aantal scherven - 3 silexen (1 afslaf, 1 kling, 1 schuin trapezium) Ijzertijd: scherven – laagovens voor ijzerwinning Bron: Ooghe, R., Debrabandere, F. & Despriet, Ph. 1979: Harelbeke, Archeologische en Historische Monografieën van Zuid-West-Vlaanderen 1, Kortrijk.
75149	Controle van werken (1976, Deceuninck, P.); NK: 15 meter Midden-Bronstijd: bronzen hielbijl (178 mm lang; 30 mm breed aan de hiel, 47 mm breed aan de snee), donkergroene patina, beschadigde snede, zichtbare gietnaad, breedte van blad grootst net boven de snede, handvormig oor nu in privécollectie Bron: Despriet Ph. (1982) Een bronzen hielbijl uit Harelbeke, in: De Leiegouw, jg XXIV, afl. 3-4, p. 307-310.
75802	Opgraving (1959, Mertens); NK: 15 meter Romeinse tijd: bouw materiaal - In het metselwerk van de kerk zijn enkele Romeinse dakpannen en tegels aanwezig. Aanwezigheid van roze mortel (mengen van baksteengruis in mortel), kenmerkend voor de Romeinse periode Volle middeleeuwen: Kerk – vlakgraf – Bron: DEVLIEGHER L. 1959: Oudheidkundig onderzoek van de Sint-Salvatorkerk te Harelbeke, in De Leiegouw, jg. 1, p. 19-62.
76510	Opgraving (1980); NK: 15 meter Volle middeleeuwen: ronde loden zegel Late middeleeuwen: klooster – 5 afvalputten Bron: Erfers, F. 1983: Terreinverkennde opgraving op grond van het kapittel van de Sint-Salvatorkerk te Harelbeke, in: Archaeologia Mediaevalis, 6, 25-26/02/1983, p. 64-66.
151737	Mechanische prospectie (2010); NK: 15 meter

	Onbepaald: Smalle ondiepe greppels met een lichtgrijze tot lichtbruine vulling die ofwel te maken hebben met de ontwatering van het terrein ofwel met landbouwactiviteit. Ze bevinden zich op een vrij regelmatige afstand van elkaar (meestal ongeveer 4 meter). Wereldoorlogen: Bomkraters Bron: Smeets M. 2010: Archeo-rapport 50. Het archeologische vooronderzoek aan de Deerlijksesteenweg te Harelbeke, Studiebureau Archeologie bvba
155382	Archeologisch noodonderzoek (1997); NK: 150 meter Romeinse tijd: een 100-tal scherven (als residueel materiaal in een laatmiddeleeuwse context) Merovingische periode: aardewerk – gelijkarmige bronzen fibula Late middeleeuwen: vuurbokfragmenten, stukken van maalstenen in Eifelbasalt – bewoningssporen 17de eeuw: fundering en een ten dele bewaard vloerniveau van een bakstenen constructie een grape die in de vloer ingemetseld was en als aspot gebruikt werd Bron: Deschietter, J. & De Clercq, W. 1998: Sporen uit de vroege en late middeleeuwen bij archeologisch noodonderzoek in Deerlijk (W.-VI.), Archaeologia Mediaevalis 21, 7.
159897	Opgraving (2011); NK: 15 meter Volle middeleeuwen: grote 1-schepige structuur en een kleinere vierpalige structuur die mogelijk deel uitmaakt van een groter gebouw. Een aantal kuilen kunnen mogelijk in verband gebracht worden met activiteiten aan de rand van het ven (visvangst,...) Late middeleeuwen: afwaterings- en perceelsgreppels Bron: Van Remoorter O. e.a. 2012, Archeologische opgraving Waregem (Beveren-Leie) - Roestraat, BAAC Vlaanderen Rapport 21
160448	Mechanische prospectie (2012); NK: 15 meter Volle middeleeuwen: nederzetting, greppels met volmiddeleeuws materiaal Middeleeuwen: puinrijke kuilen Nieuwe tijd: zuidoostelijke zone: greppel, westelijke zone: greppel Bron: Reyns N. & Dierckx L. 2012, Archeologisch vooronderzoek Kuurne - Pouckeweg (De Vlasschuur), Rapporten All-Archeo bvba 095

II. Archeologische indicatoren

Veldprospectie

70232	Veldprospectie (1972, 1978, Deceuninck, P.); NK: 250 meter Mesolithicum: lithisch materiaal Midden-Romeinse tijd: - Terra sigillata - Geelwitte kruikwaar - Geverniste ceramiek - Zachtgebakken grijs-zwart aardewerk - Rand van een dolium - Rand van mortarium - Brokstukken van een dolium - Scherven van kruiken, deksels en gewoon gebruiksaardewerk - Enkele scherven van ijzerovens wijzen op artisanale bedrijvigheid. - Doornikse kalksteen, dakpanfragmenten, verbrande huttenleem, stukken verwarmingsbuizen - Enkele glasscherfjes Bron: Despriet, Ph. 1980, Het Oudheidkundig Bodemonderzoek in het arrondissement Kortrijk in 1978, in: De Leiegouw, jg. XXII, afl. 4, p. 359-376
70359	Veldprospectie (1971); NK: 250 meter Steentijd: 2 silexmesjes Bron: DESPRIET PH. 1972: Het oudheidkundig bodemonderzoek in het arrondissement Kortrijk in 1971, in De Leiegouw, jg. XIV, afl. 1, p. 59-62.
71108	Veldprospectie (1977); NK: 250 meter Steentijd: lithisch materiaal Bron: Despriet, Ph., 1979, Het oudheidkundig bodemonderzoek in het arrondissement Kortrijk in 1977, in: De Leiegouw jg. XXI, afl. 1, p. 133-146.
73532	Veldprospectie (1976); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal Bron: Despriet, Ph., 1979, Het oudheidkundig bodemonderzoek in het arrondissement Kortrijk in 1977, in: De Leiegouw jg. XXI, afl. 1, p. 133-146.
76580	Veldprospectie (1977); NK: 250 meter Steentijd: 2 afslagen Bron: Casseyas, C. 1991, Steentijd in zuidelijk West-Vlaanderen. Onuitgegeven licentiaatsverhandeling KULeuven.
76581	Veldprospectie (1982); NK: 250 meter

	Steentijd: 1 afslag, 1 kling, groen gepatinerd Bron: Casseyas, C. 1991, Steentijd in zuidelijk West-Vlaanderen. Onuitgegeven licentiaatsverhandeling KULeuven.
76699	Veldprospectie (1965); NK: toponiem Mesolithicum: 1 kern met 1 slagvlak voor microklingen 1 onregelmatige kern 7 afslagen 1 eindschrabber 1 cirkelschrabber Bron: Casseyas, C. 1991, Steentijd in zuidelijk West-Vlaanderen. Onuitgegeven licentiaatsverhandeling KULeuven.

Historisch-cartografische en iconografische data

70266	Indicator cartografie; NK: 150 meter Volle middeleeuwen: molen Bron: Mattelaer, P. 2008: De watermolens van het Leiegebied, Leiegouw 50.2, 325-374.
70267	Indicator cartografie; NK: 150 meter Volle middeleeuwen: molen Bron: Coutant Y. en L. Goeminne (2000) Structuur van een 15de eeuwse Koren-en oliewatermolen in Harelbeke, in: De Leiegouw jg. 42, afl. 2, p. 175-206.
71922	Indicator cartografie; NK: 15 meter Nieuwe tijd: site met walgracht
74220	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: alleenstaande site met walgracht
74222	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: alleenstaande site met walgracht
74233	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: alleenstaande site met walgracht
74234	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: alleenstaande site met walgracht
74587	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: alleenstaande site met walgracht
74588	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: alleenstaande site met walgracht
74589	Indicator cartografie; NK: 15 meter

	Late middeleeuwen: alleenstaande site met walgracht
74590	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: alleenstaande site met walgracht
74591	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: alleenstaande site met walgracht
74593	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: alleenstaande site met walgracht
74594	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: alleenstaande site met walgracht
74598	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: alleenstaande site met walgracht
74599	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: alleenstaande site met walgracht
74970	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: alleenstaande site met walgracht
74972	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: alleenstaande site met walgracht
74592	Indicator cartografie, NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht

Toevalsvondst

71078	Toevalsvondst (1936); NK: 150 meter Late bronstijd: Een zwaard behorend tot de Karpertong-variant (met greeptong), van het type Huelva. Het is het enige zwaard van dit type dat in België ontdekt werd. Bron: Desittere, M. 1969: Enkele belangrijke protohistorische vondsten uit West-Vlaanderen, in De Leiegouw, XI, 1969, p. 195-208.
-------	---

Onbepaald

156380	Onbepaald (1974); NK: 250 meter Late middeleeuwen: een bijna onafgebroken profiel, bestaande uit een opeenvolging van puin-, brand- en afvallagen, daterend vanaf de 14de eeuw tot heden dit puingebied, teruggevonden volgens dezelfde oriëntatie als de Marktstraat, wijst dus op een nederzetting, die zich had ontwikkeld volgens de oriëntatie van een bestaande weg, die misschien teruggaat tot de Romeinse tijd - De Harelbeek werd vanaf de 14de eeuw geleidelijk opgevuld met grote massa's puin en afval
--------	---

	- oudste fase (zeker na de Romeinse tijd): een vrij uitgestrekt paalwerk, dit werd vanaf de 14de eeuw met afval bedekt, waardoor kunstmatige gronden ontstaan, dit proces moet al in de 16de eeuw afgerond zijn Bron: Ooghe, R., Debrabandere, F. & Despriet, Ph. 1979: Harelbeke, Archeologische en Historische Monografieën van Zuid-West-Vlaanderen 1, Kortrijk.
157253	Onbepaald; NK: 250 meter Midden - Romeinse tijd: muntschat Bron: Ooghe, R., Debrabandere, F. & Despriet, Ph. 1979: Harelbeke, Archeologische en Historische Monografieën van Zuid-West-Vlaanderen 1, Kortrijk.
157257	Onbepaald; NK: 250 meter Middeleeuwen: afvalputten - beerputten Bron: Ooghe, R., Debrabandere, F. & Despriet, Ph. 1979: Harelbeke, Archeologische en Historische Monografieën van Zuid-West-Vlaanderen 1, Kortrijk.
159191	Onbepaald; NK: 150 meter Late middeleeuwen: aardewerk Bron: Despriet P. 2005, Kuurne: aardewerkvondst, in: Zuid-Westvlaamse opgravingen 2004. Archeologische en Historische Monografieën Zuid-West-Vlaanderen vol 57, pp. 15.

1.4 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van nieuwe KMO-units met bijhorende parkeerinfrastructuur aan de Deerlijksesteenweg te Harelbeke. Het terrein is ca. 2,35ha groot en wordt ingenomen door 2 gebouwen en is verder over de gehele oppervlakte verhard. Na de Tweede Wereldoorlog was op het terrein een voetbalveld, tramlijn en parking aanwezig. Ten noorden van het plangebied loopt spoorlijn 75 die Gent verbindt met Moeskroen en verder loopt richting Rijsel. In het zuiden grenst het plangebied aan het 'New British Cemetery' een verzamelbegraafplaats aangelegd na de wapenstilstand waar o.a. slachtoffers van het bevrijdingsoffensief van 1918 (her)begraven zijn.

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen op de overgang tussen de zandstreek binnen de Vlaamse Vallei en de zandstreek buiten de Vlaamse vallei. Circa 1 km ten westen van het plangebied stroomt de Leie. Het plangebied zelf ligt op het hoger gelegen, droge rivierterras. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van Weichseliaan/vroeg-Holoceen eolisch dek bovenop fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan. Het sediment bestaat uit droog lemig zand. Deze gegevens impliceren een éénduidige verticale stratigrafie waarbij eventueel aanwezig erfgoed zichtbaar is onder de bouwvoor. Gelet de afstand tot het dichtstbij gelegen watervoerend lichaam is er geen verhoogde trefkans inzake menselijke aanwezigheid tijdens het mesolithicum. Vanwege het relatief oppervlakkige archeologische is de impact van de aanwezige verharding op het bodemarchief geëvalueerd door middel van een mechanisch booronderzoek. Uit de waarnemingen van deze controleboringen blijkt dat het terrein onder de verharding quasi integraal is verstoord tot op een diepte van 50 - 180 cm. Het oorspronkelijke bodemprofiel blijkt sterk afgetopt.

Cartografische bronnen geven aan dat het terrein gelegen is ten oosten van de historische kern van Harelbeke, in ruraal gebied. Op de Ferrariskaart is het plangebied als akker ingekleurd, verspreid in de omgeving zijn verschillende omwalde hoeves zichtbaar. Circa 500 ten westen bevindt zich het centrum van Harelbeke. Op de Atlas der Buurtwegen staat op een steenworp ten noordoosten van het plangebied een omwalde hoeve afgebeeld, deze is reeds opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI 74588). Nog voor de Tweede Wereldoorlog is het terrein reeds opgenomen binnen het stadsweefsel van Harelbeke. Heden is het terrein integraal verhard en bebouwd.

Op het plangebied zijn geen archeologische waarden gekend. De ruime omgeving is echter bezaaid met vindplaatsen uit de Romeinse periode. Langsheen het alluvium van de Leie is bij onderzoek menig lithisch artefact uit het mesolithicum gerecupereerd. Meest tot de verbeelding sprekend is de vondst van een bronzen hielbijl bij controle van werken op ongeveer 300 m ten noordwesten van het plangebied. Deze vondst wijst op menselijke aanwezigheid vanaf de bronstijd. De hoger gelegen, vruchtbare en goed gedraineerde gronden op het rivierterras moeten een aanzienlijke aantrekkingskracht gehad hebben op vroege landbouwgemeenschappen in de regio.

Hoewel uit de beschikbare gegevens een aanzienlijke archeologisch potentieel blijkt in de ruime omgeving van het plangebied, is verder onderzoek niet zinvol. De controleboringen hebben aangetoond dat het bodemarchief ter hoogte van het plangebied verstoord is

Deel 2: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

Deel 3: Bijlagen

Projectcode	2018A170
Onderwerp	Deerlijksesteenweg 35-39
Plannummer	1
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	16/01/2018

Plannummer	2
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	16/01/2018

Plannummer	3
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2017

Plannummer	4
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Verontreiniging
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	16/01/2018

Plannummer	5
Type plan	Legende
Onderwerp plan	Overzicht oppervlaktes buitenaanleg
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Onbekend

Plannummer	6
Type plan	Bouwplan
Onderwerp plan	Geplande ontwikkeling
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Onbekend

Plannummer	7
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2017

Plannummer	8
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Traditionele landschappen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	16/01/2018

Plannummer	9
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Tertiair Geologische Kaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	16/01/2018

Plannummer	10
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Quartair Geologische Kaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	16/01/2018

Plannummer	11
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	16/01/2018

Plannummer	12
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Potentiële bodemerosiekaart per perceel
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2017

Plannummer	13
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	16/01/2018

Plannummer	14
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	16/01/2018

Plannummer	15
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Hoogteverloop
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	16/01/2018

Plannummer	16
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Waterlopen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	16/01/2018

Plannummer	17
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Deventerkaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Ca. 1560

Plannummer	18
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Ferraris
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1771-1777

Plannummer	19
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Atlas der Buurtwegen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Ca. 1840

Plannummer	20
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Poppkaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1842-1879

Plannummer	21
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Ministeriekaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1950-1970

Plannummer	22
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1971

Plannummer	23
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1979-1990

Plannummer	24
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2000-2003

Plannummer	25
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2008-2011

Plannummer	26
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2017

Plannummer	27
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	GRB
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	21/02/2018

Plannummer	28
Type plan	Foto
Onderwerp plan	Boorstaten
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	09/02/2018

Plannummer	29
Type plan	Foto
Onderwerp plan	Omgevingsfoto's
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	09/02/2018

Plannummer	30
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	DHVV
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	16/01/2018